MADE BY HOLLAND

PALEIS **SOESTDIJK**

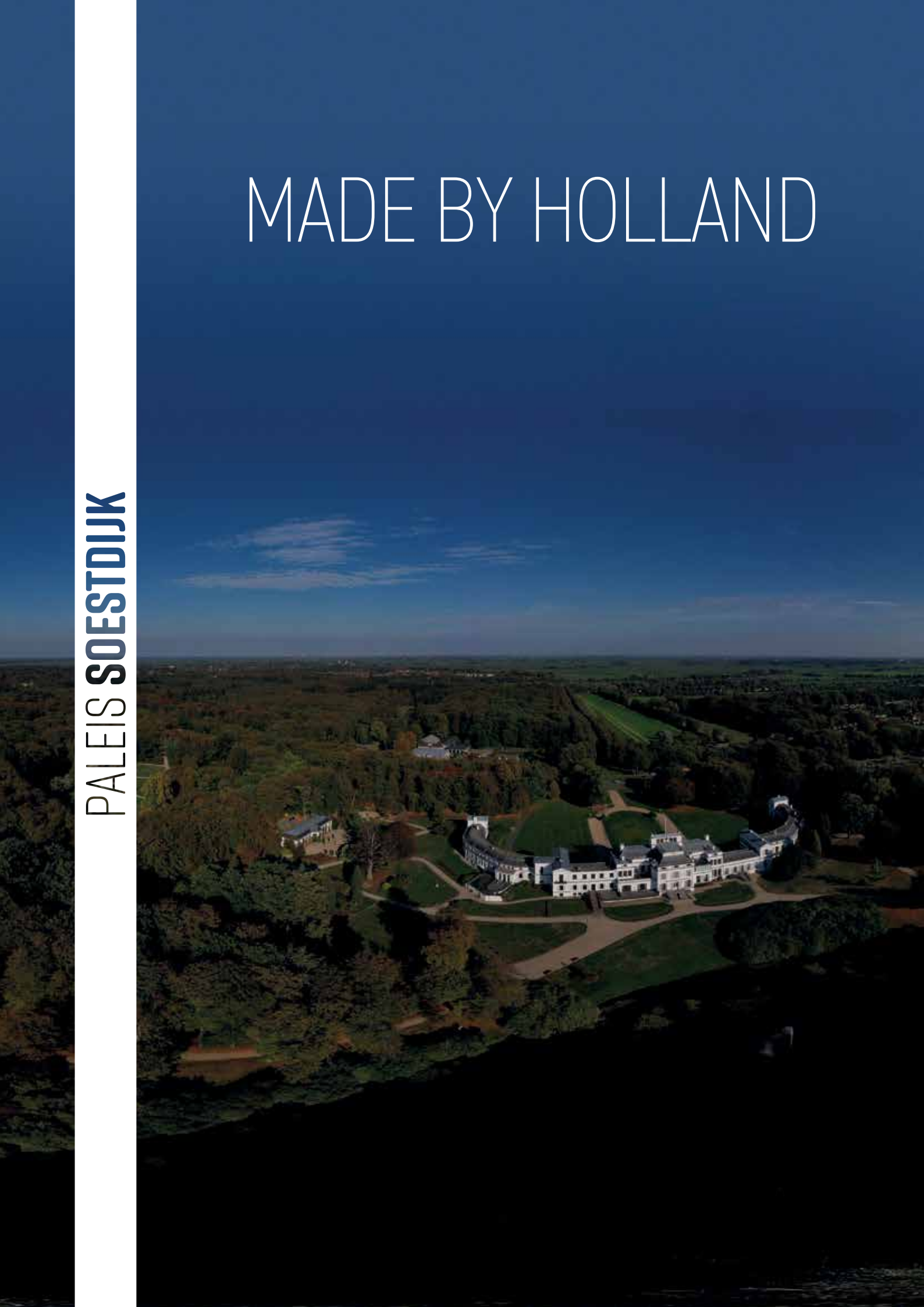

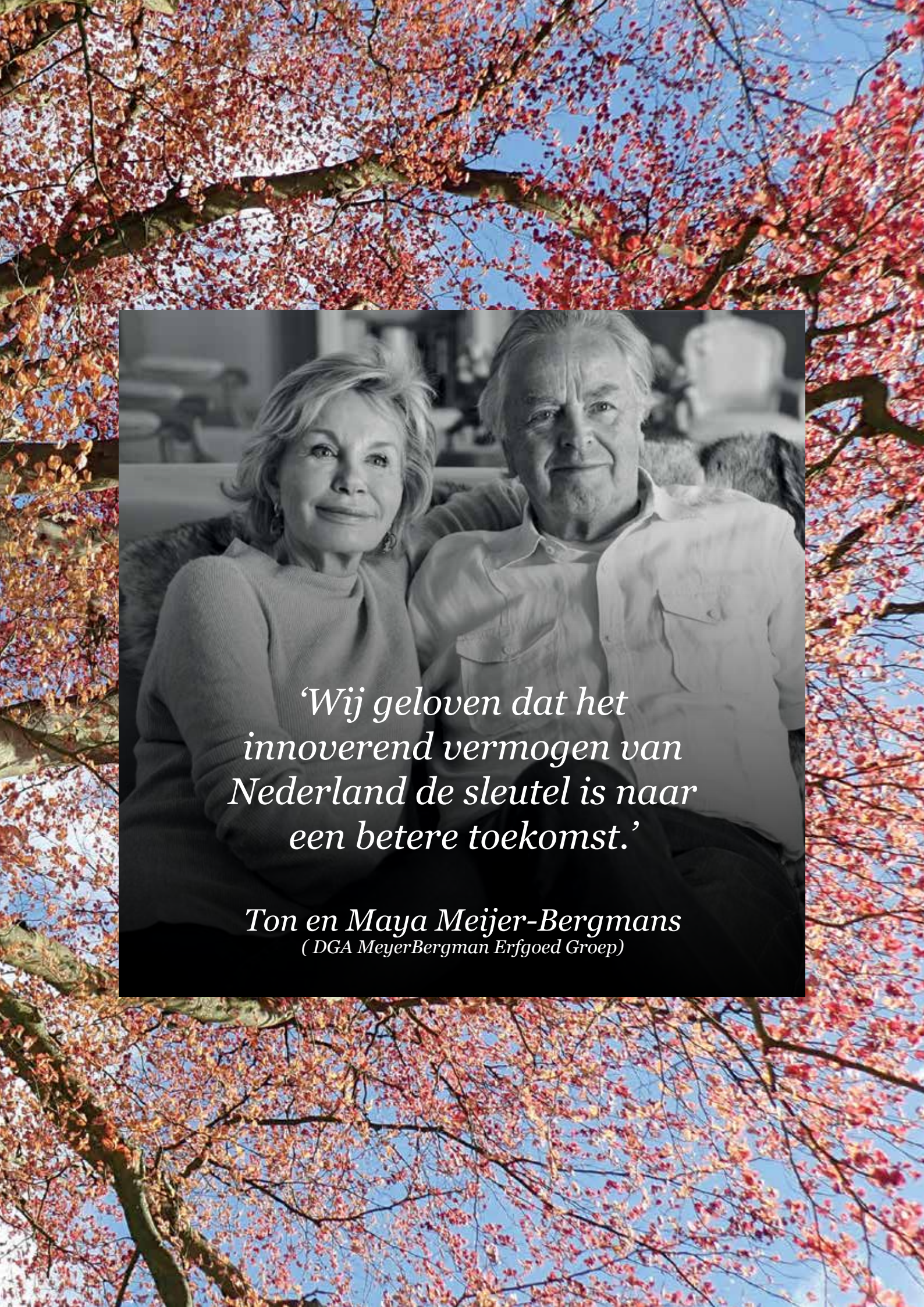

‘Wij geloven dat het innoverend vermogen van Nederland de sleutel is naar een betere toekomst.’

Ton en Maya Meijer-Bergmans
(DGA MeyerBergman Erfgoed Groep)

INHOUD

HET VERHAAL 4

VIER PIJLERS 6
DRIE DEELGEBIEDEN 8

THEMA'S: 10

MONDIALE UITDAGINGEN,
NEDERLANDSE OPLOSSINGEN 11
WATER 12
AGRICULTUUR & VOEDING 13
ENERGIE 14
GEZONDHEID 15

DOOR DE OGEN VAN EEN KIND 16

MAAKINDUSTRIE 18

Javier Riera, Landscape light intervention 1

DOOR DE OGEN VAN EEN BEZOEKER 22

OP DE KAART 26

PLATTEGROND 28
WELKOM OP DE PARADE 30
ORANJERIE 32
HET PALEIS 34
SOUTERRAIN 36
BEGANE GROND 40
1E & 2E VERDIEPING 44
SOESTER VLEUGEL 46
BAARNSE VLEUGEL 48
HET PARK 50
PAVILJOENS 52

DOOR DE OGEN VAN EEN ONDERNEMER 56
OVER ONS 60

HET **VERHAAL**

Nederland heeft een indrukwekkende staat van dienst als het gaat om vernieuwende oplossingen die wereldwijd het verschil maken. Die innovaties zijn prachtige visitekaartjes in het buitenland, maar ook vliegwielen van onze eigen economie en aanjagers van duurzaamheid en verbinding.
Door continu innovatie te stimuleren en faciliteren, creëren we een betere, welvarende toekomst voor ons allemaal.

2023

Op Paleis Soestdijk bieden we een onafhankelijk podium voor de kroonjuwelen van de Nederlandse maak- en kennisindustrie en vieren we de successen van innoverend Nederland. Op gelaagde en interactieve wijze presenteren wij in het paleis en het omringende park het beste van het beste dat ons land te bieden heeft op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid.

We creëren een podium voor het collectieve vermogen om vooruitgang te bewerkstelligen en een platform voor nieuwe ideeën en initiatieven. Daarmee bieden wij nieuwe perspectieven en inspireren elkaar en de volgende generatie Nederlandse innovators. Zie het als een nationale vertaling van de wereldtentoonstellingen van gisteren, vandaag en morgen. Wie op Paleis Soestdijk is geweest, heeft vertrouwen in de toekomst en durft te investeren in zichzelf en anderen.

Het vernieuwde Soestdijk, dat eind 2023 open gaat, presenteert een innovatief en inspirerend programma op basis van vier pijlers: **Podium, Platform, Praktijk en Historie**. Deze pijlers zijn terug te vinden in de drie deelgebieden: **Paleis, Park en Parade**.

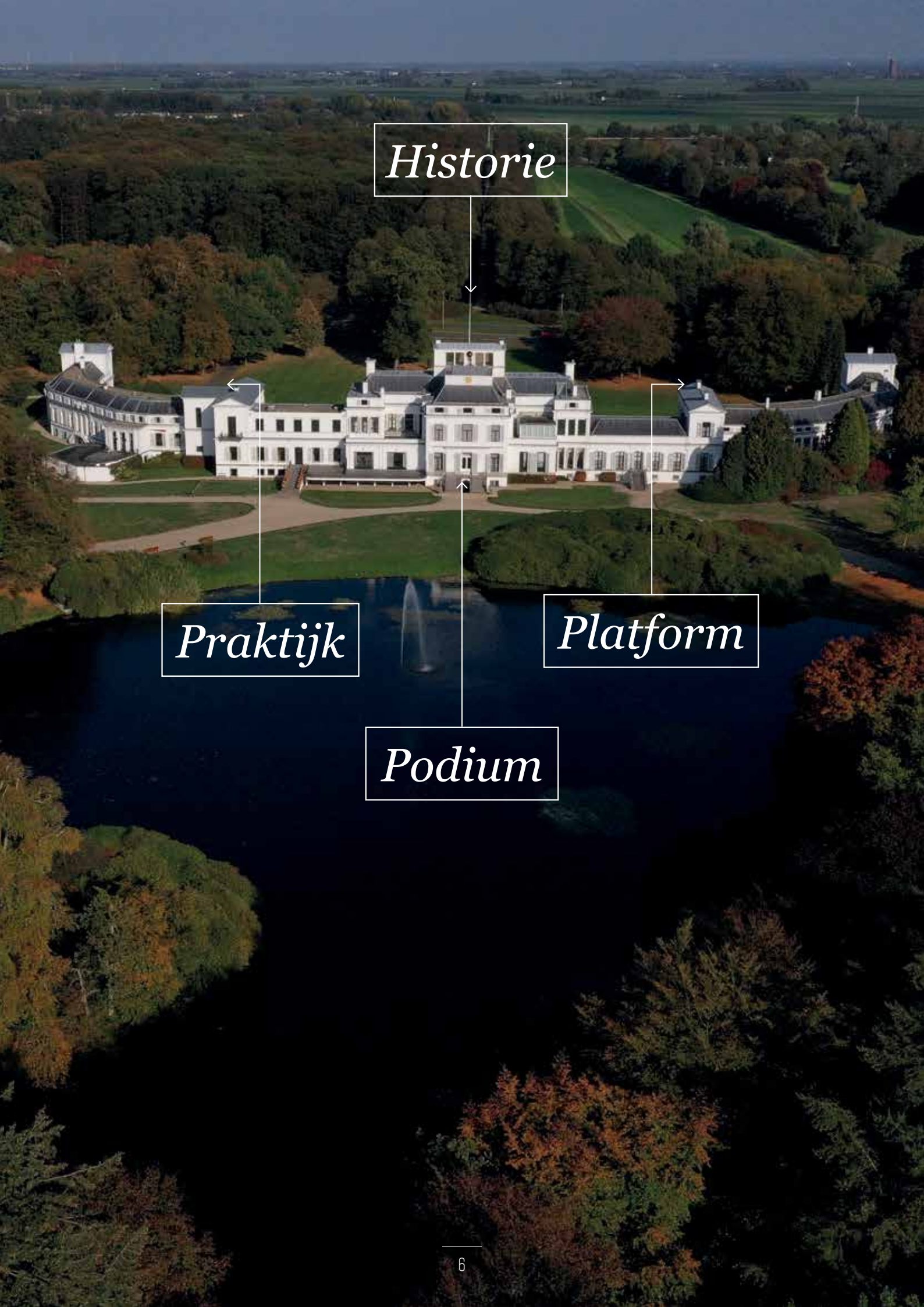
Historie
Praktijk
Platform
Podium

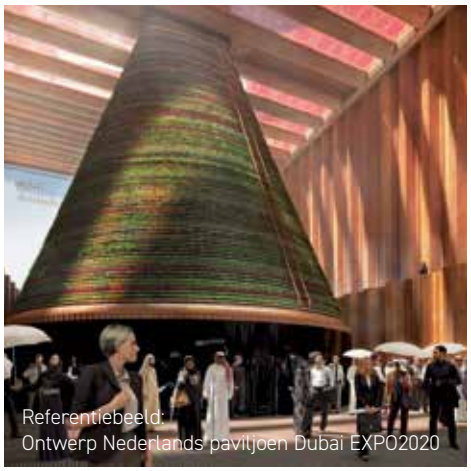
Referentiebeeld:
Ontwerp Nederlands paviljoen Dubai EXPO2020

Referentiebeeld: University of North Carolina, Carmichael Makerspace

VIER PIJLERS

1 PODIUM
De kroonjuwelen van ondernemend en innovatief Nederland

In het paleis en het park presenteren we het beste van het beste van de Nederlandse maak- en kennisindustrie. De bezoeker voelt, proeft en ervaart de innovatie en inspiratie op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. We werken daarvoor nauw samen met universiteiten en vernieuwende platforms.

2 PLATFORM
Waar innovators ideeën presenteren, toetsen en verder brengen

Paleis Soestdijk is niet alleen de plek waar we innovatief succes delen, we creëren dat succes er ook. Het paleis wordt een ontmoetingsplek waar ondernemers en innovators hun ideeën pitchen, aanscherpen en verder brengen bij adviseurs, experts en mogelijke investeerders. Met in de Soester vleugel een nieuw auditorium, stijlvolle vergaderruimtes, lounges en zalen voor bedrijfs- en productpresentaties bieden we ruimte aan ontmoeting, inspiratie en verbinding. En we faciliteren gesprekken en ontmoetingen om het tekort aan arbeidskrachten in de maakindustrie te verminderen.

3 PRAKTIJK
Innoveren kun je leren!

In de Baarnse vleugel realiseren we innovatielabs. Dat doen we in samenwerking met bedrijven en platforms, groene energieleveranciers en diverse technische universiteiten. De labs zijn bedoeld voor klassikaal en individueel bezoek. Kinderen en volwassenen beleven er samen de toekomst van de wereld, ze leren over de Nederlandse bijdragen en praten over oplossingen. Naast innovatielabs maken we in de Baarnse vleugel ook matchinglokalen waar een brug geslagen wordt tussen bedrijven uit de maakindustrie en hun toekomstige werknemers. We doen dat in nauwe samenwerking met o.a. ROC's, het leerwerk loket, UWV en het Ministerie van OC&W.

4 HISTORIE
Een iconische plek van geschiedenis en traditie

In de historische stijlkamers brengen moderne, multimediale presentaties de bezoeker op vooruitstrevende wijze terug in de tijd. We laten zien hoe inspiratie en betovering al eeuwenlang de rode draad vormen in de rijke geschiedenis van het paleis en zijn voormalige bewoners.

Parade
Paleis
Park

Monsieur Plant , Tree Hug

Referentiebeeld

Referentiebeeld

DRIE DEELGEBIEDEN

1 PALEIS
Het hoofdpaviljoen

In dit iconische gebouw komen alle pijlers samen: het podium op de eerste verdieping van het middendeel, het platform in de Soester vleugel, de praktijk in de Baarnse vleugel en de historie in de stijlkamers op de begane grond.

2 PARK
Een groene oase en proeftuin voor de zintuigen

Inspiratie moet je zien, ruiken, voelen en beleven. Daarom wordt het landgoed rond het paleis zorgvuldig gerestaureerd. Met respect voor de rijke historie verandert het in een creatieve symbiose van verleden, heden en toekomst. De negentiende-eeuwse Zocher-tuin wordt in al zijn glorie hersteld en aangevuld met tijdelijke paviljoens en kunstwerken.

Het park vormt het decor voor een brede verzameling activiteiten en programma's waarin alles draait om inspiratie en innovatiekracht. Er is altijd iets te beleven, van architectuur tot muziek en lichtkunst – we stellen een steeds wisselend programma samen dat bezoekers verrast en betovert. Aan de grote vijver komt een natuurlijk amfitheater, een plek voor bijzondere (muzikale) voorstellingen. In de oudste watertoren van Nederland (rond 1675) is te zien hoe wij op duurzame manier samenwerken met de natuur voor onze energievoorziening. In de ijskelder praten we over de houdbaarheid van ons voedsel in de toekomst. Landbouw en voeding staan centraal in de twee nieuwe kassen, een nieuwe interpretatie van de negentiende-eeuwse exemplaren. In de ene kas vinden bezoekers inspirerende oplossingen voor onze voedselproductie, in de andere kas – een restaurant – kunnen ze die proeven.

3 PARADE
Een warm welkom op Soestdijk

Het herenhuiscluster aan de overzijde van de Amsterdamsestraatweg wordt omgebouwd tot de Parade, het entreeplein van het nieuwe Paleis Soestdijk. Hier ontvangen we bezoekers op een klassiek dorpsplein, waar het verleden een moderne twist krijgt. Noem het 'vooruit naar vroeger': een kleinschalige setting waar behalve een informatiecentrum ook landwinkels, biologische horeca, een sfeervol hotel en ambachtelijke winkels te vinden zijn.

THEMA'S: WATER, AGRICULTUUR & VOEDING, ENERGIE EN GEZONDHEID

MONDIALE UITDAGINGEN, NEDERLANDSE OPLOSSINGEN

Paleis Soestdijk laat bezoekers zien en beleven hoe ons kleine land op meerdere gebieden een substantiele bijdrage levert aan de global challenges waarvoor de wereld zich geplaatst ziet. Specifieker gezegd gaat het daarbij om de Sustainable Development Goals (SDG) die de Verenigde Naties hebben opgesteld. Nederlandse ondernemingen onderscheiden zich wereldwijd met innovatieve oplossingen en technologische verbeteringen, in het bijzonder op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. Kennisinstellingen verrichten (wetenschappelijk) onderzoek en bedrijven vertalen dat naar concrete producten voor de praktijk.

Paleis Soestdijk zet het beste dat we als land rond deze thema's te bieden hebben, volop in de schijnwerpers. Elk thema krijgt in het park zijn eigen paviljoens en in de Baarnse vleugel een educatielab. In de Soester vleugel organiseren én hosten we congressen, lezingen en meetings over de vier thema's van Paleis Soestdijk.

Tenslotte programmeren we wisselende thematentoonstellingen in de expositiezalen van het corps de logis. Het zijn allemaal Nederlandse oplossingen voor mondiale uitdagingen, ter inspiratie en activatie van iedereen.

Foto: Rens Jacobs, Oosterscheldekering

WATER

Nederland geniet wereldfaam op het gebied van water en waterwerken, of het nu gaat om dammen, havens, waterzuivering of kunstmatige eilanden. Van New Orleans tot Bangladesh, overal ter wereld vinden deze Nederlandse kennis en kunde hun weg. Ons eigen land is het toppunt van watermanagement, omdat het op de zee is overwonnen én nog steeds voor een groot deel onder zeeniveau ligt.

Een van de grootste vraagstukken wereldwijd is klimaatverandering. Als gevolg daarvan stijgt de zeespiegel en ontstaan natuurrampen, waarvan 90% gerelateerd is aan water. Zonder drastische maatregelen overlijden er komende decennia wereldwijd miljarden mensen door een gebrek of overschot aan water, of door vervuild water.

Nederland wordt geroemd om zijn integrale aanpak van de problemen. Nederlandse architecten, baggeraars, stedenbouwers en andere waterexperts kijken over grenzen van landen, steden en ministeries heen; iets wat hun buitenlandse collega's vaak niet doen. Ze denken out of the box en durven de complexiteit van vraagstukken te omarmen. Nederlandse deskundigen verbinden vanuit verschillende disciplines en ervaringen vraagstukken aan elkaar en denken samen na over oplossingen. Ze maken ruimte voor experimenten en zetten design in om het voorstellingsvermogen te prikkelen en kansen te ontdekken. Zo bouwt Nederland overal ter wereld mee aan een veilige en prettige leefomgeving.

Op Paleis Soestdijk krijgt dit thema ruime aandacht. We presenteren de nieuwste ontwikkelingen, technieken en toepassingen. We betrekken experts zoals bijvoorbeeld watergezant Henk Ovink, Annemieke Nijhof (Topsector Water & Maritiem) en Marike Bonhof (Vitens) bij de selectie. We streven naar samenwerking met gerenommeerde projecten als de Deltawerken, de Molens van Kinderdijk, het Watersnoodmuseum en andere boegbeelden van Nederland Waterland.

"Wanneer we de complexiteit van water beter begrijpen, alle voordelen van water voor onze samenleving weten te waarderen en water op een goede manier beheren, kan het werken als een hefboom voor een betere wereld."

Henk Ovink, watergezant namens het Koninkrijk der Nederlanden.

The Ocean Cleanup

AGRICULTUUR & VOEDING

"This tiny country feeds the world. The Netherlands has become an agricultural giant by showing what the future of farming could look like."
National Geographic

De wereld staat voor enorme uitdagingen. In de komende generatie neemt de wereldbevolking met twee miljard mensen toe. Daarnaast lijden 800 miljoen mensen aan chronische honger of gebrek aan goede voeding. De wereld moet dus meer voedsel produceren dan ooit tevoren. Tegelijkertijd vragen verschillende trends om ander voedsel. Door de wereldwijd toenemende welvaart stijgt de vraag naar hoogwaardige eiwitten zoals groenten, zuivel en vlees. Een groeiend aandeel van de bevolking heeft te kampen met dieet-gerelateerde gezondheidsproblemen (obesitas, diabetes) en steeds vaker kiezen consumenten bewust voor gezonder en duurzaam voedsel.

Nederland is op de Verenigde Staten na de grootste voedselexporteur ter wereld. Een ongelofelijke prestatie voor een land met zo'n klein grondoppervlak: heel veel opbrengst uit heel weinig vierkante meters. Daarnaast heeft de Nederlandse agrarische sector ook nog eens wereldwijd de laagste impact per kilogram voedsel op milieu, klimaat en biodiversiteit. Dit alles is vooral te danken aan de innovatieve kracht en kwaliteit van de sector agricultuur en voeding. We hebben de beste kennisinstellingen ter wereld en de publiek-private samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden zit ons in de genen. Door de handen ineen te slaan, kunnen we maatschappelijke uitdagingen aan en tegelijkertijd de economische kracht van de sector versterken. Dat doen we nationaal én internationaal.

Op Paleis Soestdijk laten wij samen met gerenommeerde partijen als het World Food Centre Ede en de Floriade het grote publiek kennismaken met de successen van deze sector. Ook laten we bezoekers zien hoe persoonlijke, bewuste keuzes een positieve impact kunnen hebben op henzelf en de wereld. Daarbij zullen we steunen op de kennis en kunde van het Voedingscentrum en experts als bijvoorbeeld Remko Boom, Feike Sijbesma en Aalt Dijkhuizen.

ENERGIE

We bevinden ons in een wereldwijde energietransitie. Fossiele brandstoffen maken plaats voor hernieuwbare bronnen en de invloed van decentrale energievoorziening neemt toe. Als gevolg van de klimaatambities van 'Parijs' moet vooral het energiesysteem ingrijpend veranderen, ook in Nederland. De uitstoot van broeikasgassen moet in de periode tot 2050 drastisch naar beneden. Dat is geen eenvoudige opgave. Nederland draagt bij aan deze omslag met vele innovaties op het gebied van duurzaamheid en clean-tech.

In alle belangrijke Nederlandse beleidsnota's en kabinetsplannen van de laatste jaren, inclusief het Energieakkoord en het Energierapport, staat dat het energiesysteem van de toekomst duurzaam moet zijn. In een duurzame wereld zijn mens, milieu en economie met elkaar in evenwicht, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Duurzaamheid is ook het bestendig omgaan met de hulpbronnen van de welvaart.

Paleis Soestdijk streeft niet alleen zelf naar volledige duurzaamheid in gebruik en bedrijfsvoering, maar verwacht ook dat alle partners en bezoekers het belang hiervan onderschrijven. Daarnaast bieden we een podium aan de vele Nederlandse innovaties die bijdragen aan het mondiale duurzaamheidsvraagstuk. We krijgen daarbij advies van experts als Andy van den Dobbelsteen, Suze Gehem en Ruud Koornstra. En we laten ons, al dan niet in samenwerking, inspireren door projecten als Nuon Solar Challenge, Energietransitie Experience en de SDG Dome van PWC.

"Als klein land kunnen we misschien niet aan de thermostaatknop van de wereld draaien, maar we kunnen als koploper met kennis en innovatie wel degelijk een grote invloed uitoefenen."
Ruud Koornstra, 1e nationale energiecommissaris

GEZONDHEID

"Het Nederlandse onderzoek en bedrijfsleven hebben een toonaangevende rol op het gebied van innovaties in de gezondheidszorg."
Carmen van Vilsteren, boegbeeld van de Topsector Life Sciences & Health

Meer en meer staan de maatschappij en de zorg voor grote uitdagingen. Nederlandse bedrijven, zorgorganisaties en kennisinstellingen zijn als geen ander in staat om die uitdagingen interdisciplinair aan te pakken en in totaaloplossingen te denken. Medici, biologen, natuurkundigen, ethici, psychologen en bewegingswetenschappers werken samen om de zorgvragen van nu en de toekomst te beantwoorden. Niet voor niets is Nederland internationaal een gewilde gesprekspartner op het vlak van Life Sciences & Health. Ons land heeft op dit gebied van oudsher een voortrekkersrol.

Nieuwe medische innovaties kunnen antwoord bieden op de zorgvraagstukken, niet alleen in Nederland, maar wereldwijd. De Nederlandse kennisinfrastructuur en de totale zorgconcepten die in de Life Sciences & Health-keten ontwikkeld worden (inclusief zorgsystemen en dienstverlening), bewijzen hun meerwaarde op de internationale zorgmarkt. Internationaal gezien scoren we bovengemiddeld op het wetenschappelijk-medisch domein (bijvoorbeeld oncologie en vaccins). Dat geldt ook voor patiëntdata, lichaamsmaterialen (cohortstudies en biobanken) en de integratie van onderzoek, onderwijs en zorg. Nederland hoort op dit onderzoeksgebied bij de internationale top.

Op Paleis Soestdijk zetten we deze innovaties en innovatieve toepassingen in de spotlights. Samen met partijen als Health Valley, Topsector LSH/Health Holland, het Prinses Máxima Centrum, VUmc en innovatieve bedrijven als Philips Healthcare selecteren en presenteren we typisch Nederlandse oplossingen voor mondiale gezondheidsvraagstukken.

Door de ogen van een kind

Adil, groep 8
Openbare Basisschool in Soest

"Hoi, ik ben Adil. Ik zit in groep 8 van de Openbare Basisschool in Soest. Vanochtend zijn we met de hele klas naar Paleis Soestdijk gegaan om iets te leren over slimme dingen over water. Vorige week hadden we al een speciale les gehad, maar nu gingen we naar het paleis! Onze klas werd in de Oranjerie opgewacht door een rondleider. Samen gingen we naar een superlab over water.

Met de klas hebben we gewerkt aan een betere wereld met water voor iedereen. Daarna mochten we naar het park. We liepen over het water in de vijver en gingen ook nog kopje onder in een zwembad. Het was heel gaaf en ik heb veel geleerd."

Marc van Vliet, Drie Streken

Innovatie gaat over de toekomst, voor ons en onze kinderen. Grote mondiale uitdagingen op het gebied van water, voedsel, energie en gezondheid worden belangrijke thema's in het leven van kinderen. Daarom confronteren we op Paleis Soestdijk leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs op een speelse, interactieve manier met uitdagingen en oplossingen. Ze brengen een bezoek aan de tentoonstellingen en paviljoens van Soestdijk én beleven een sessie in een van de vier innovatielabs in de Baarnse vleugel. Voorafgaand aan hun bezoek volgen ze een speciale voorbereidende les in de klas. We richten ons primair op de scholen in de provincie Utrecht en bieden vier arrangementen aan: water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. Het arrangement is voor de scholen gratis. Sponsors en fondsen maken het educatieve programma mogelijk.

Noa, 15 jaar VMBO Baarn

"Mijn naam is Noa, ik ben 15 jaar en ik zit op het VMBO Baarn. Gisteren hebben wij met de klas een bezoek aan Soestdijk gebracht.
We bezochten eerst een soort van escaperoom over de toekomst van voedsel. Daarna gingen we naar een lokaal in het paleis waar een bakker, een kweker en een slager hele mooie verhalen vertelden over hun werk. Over hoe gaaf het is om iets met je handen te maken, hoe je mee kan helpen aan beter eten voor ons allemaal. Ik vond het echt drie hele coole verhalen. Mijn ouders en ik kregen later op de middag op de mail een aantal opleidingen voor dit soort beroepen bij mij in de buurt.
We hebben afgesproken dat we samen een keer naar de open dagen gaan."

Cinekid Medialab

Paleis Soestdijk is een plek waar leerlingen van middelbare scholen naartoe gaan om hun 'portie optimisme' op te halen. Dankzij de samenwerking met instellingen als ROC Midden Nederland, JINC en de IMC Weekendschool is Paleis Soestdijk een plek geworden waar recruiters van gerenommeerde bedrijven naartoe komen om de 'verborgen talenten' van de Nederlandse maatschappij te ontdekken. De krappe arbeidsmarkt vraagt om de benutting van elk talent en Soestdijk is het podium waar onbekend talent zich kan laten zien. Ambassadeurs uit de maakindustrie vertellen in de drie speciale leslokalen in de Baarnse vleugel bevlogen verhalen over hun mooie ambacht. En er zijn ontmoetingen tussen leerinstellingen en vertegenwoordigers van de maakindustrie om samen iets te doen aan het tekort aan 'handjes' in het Nederlands bedrijfsleven.

MAAK-INDUSTRIE

“Maakindustrie is dat deel van de industrie dat materialen tot nieuwe producten verwerkt.”

DE NEDERLANDSE MAAKINDUSTRIE IS EEN VAN DE DRIJVENDE KRACHTEN VAN ONZE ECONOMIE.

Nederland staat in de Europese top 3 als het gaat om productiegroei in de maakindustrie. Dit is mede te danken aan het succes van enkele industriële regio's in Nederland, zoals Brainport Eindhoven. De sector heeft een aandeel van 62% in de Nederlandse export en vertoont een hogere groei dan de Nederlandse economie als geheel.

Het Nederlandse veld kent een aantal grote, toonaangevende bedrijven zoals Philips en ASML. Het telt bovendien drie technische universiteiten die zich bevinden in de mondiale top 75 wat betreft 'engineering & technology'. In de mondiale uitdagingen op het gebied van energie, grondstoffen, gezondheidszorg, mobiliteit en voedselschaarste, in combinatie met een groeiende wereldbevolking, liggen kansen voor de Nederlandse industrie om gezamenlijk producten te ontwikkelen en te verkopen.

VOLGENS ONDERNEMERS LOOPT HET TEKORT AAN PERSONEEL OP.

Aan het begin van het vierde kwartaal van 2019 meldde bijna 16% van de maakbedrijven dat personeelstekort de productie belemmert. Sinds de start van de conjunctuurmeting in 1985 lag dat percentage niet zo hoog. In de (maak)industrie werken bijna 9% minder mensen dan in 2005, terwijl de sector steeds verder vergrijst. Dit meldt het CBS op basis van nadere analyse van cijfers. Dit opgelopen personeelstekort valt samen met een toegenomen vraag: het percentage bedrijven dat een tekort aan vraag als belemmering ervaart, ligt namelijk op het laagste punt sinds eind 2008. Met het gestegen personeelstekort en de hogere vraag naar hun producten stijgt het aantal vacatures in de industrie: sinds het derde kwartaal van 2008 stonden er niet zoveel vacatures open. Per duizend banen van werknemers waren er aan het eind van het derde kwartaal 23 vacatures.

"De acute behoefte aan werknemers met de juiste vaardigheden zou wel eens het beeldbepalende probleem van onze tijd kunnen worden, in plaats van de gevreesde dominantie van technologie."
Organisatieadviseur Korn Ferry

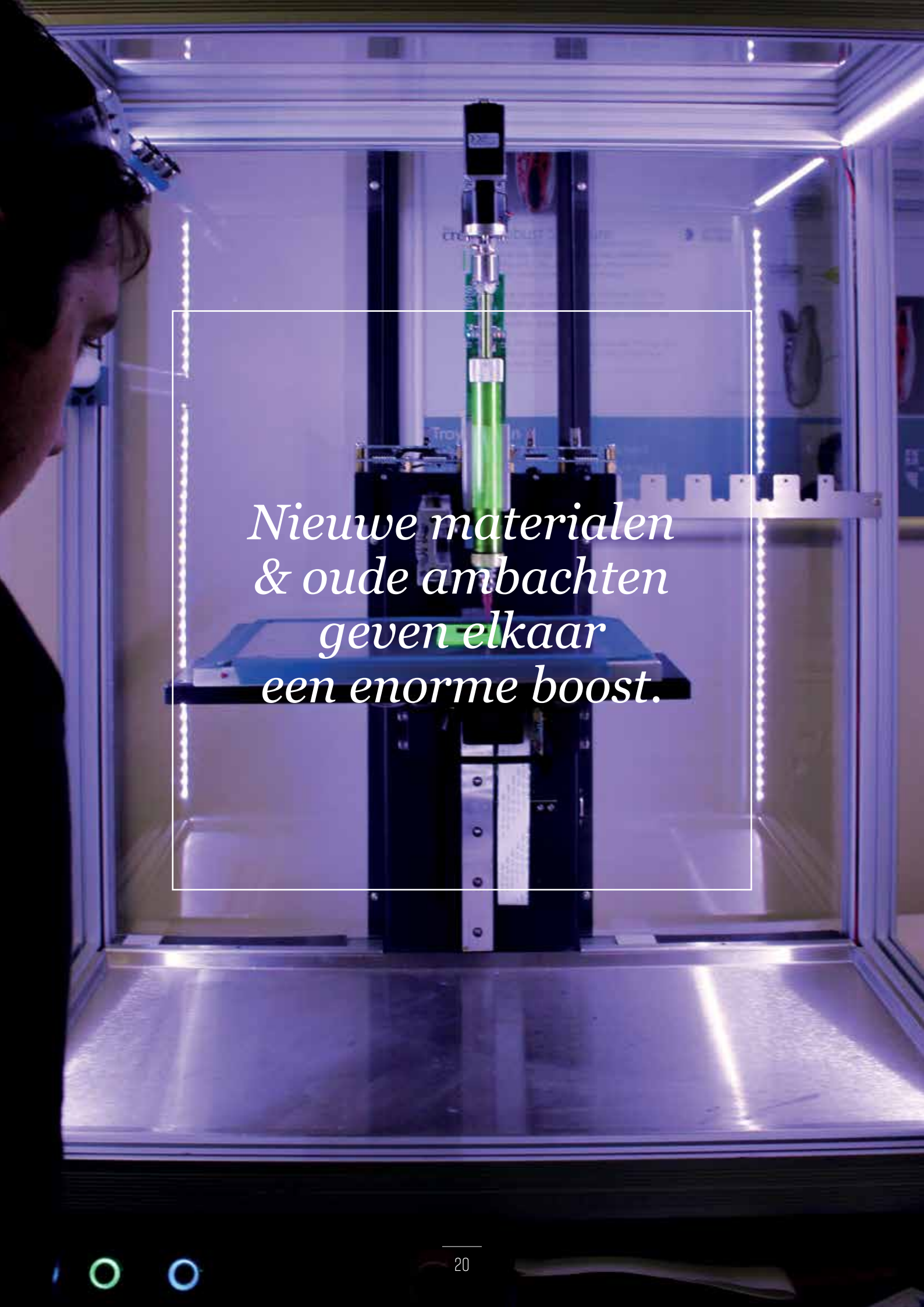

Nieuwe materialen & oude ambachten geven elkaar een enorme boost.

“Werk en ambachtelijkheid waren vroeger onlosmakelijk met elkaar verbonden. Om onszelf in leven te houden, bakten we brood, maakten we meubels of naaiden we kleding. Met de komst van de industriële revolutie veranderde dit. Machines namen veel van deze werkzaamheden over. Na de Tweede Wereldoorlog verdween ook de waardering voor werken met je handen. Werken met je hoofd werd gezien als ‘beter’, studeren als het hoogst haalbare. Nederland was een land van uitmuntende ambachtslieden, maar de waardering voor vakmanschap is nu laag. In andere landen staan ambachten wel hoog aangeschreven. Een herwaardering komt zowel de vakman, de economie als de samenleving ten goede.”

Arjo Klamer, professor of cultural economics aan de Erasmus University

MX3D, 3D geprinte betonnen fietsbrug

De afgelopen jaren vergrijsde de beroepsbevolking in de industrie relatief sterk: het aandeel 45-plussers groeide van 36,3% in 2005 naar 51,1% in 2016. Vooral de groep werkenden van 55 tot 65 jaar nam fors toe, van 11,2% naar 19,9%. Niet alleen in de industrie vergrijsde de beroepsbevolking; in dezelfde periode steeg het aandeel 45-plussers in de werkzame beroepsbevolking als geheel van 35,0% naar 43,7%.

Bijna dagelijks lezen we in het nieuws over een vorm van bedreiging voor onderdelen van de maakindustrie. De kennis verdwijnt, er is geen waardering voor vaklieden in onze maatschappij en leerlingen van het MBO willen geen ambacht meer leren. Maar niet ieder kind wordt later arts of advocaat. Reden genoeg dus om het imago van ‘werken met je handen’ te verbeteren en dit actief bij jongeren onder de aandacht te brengen.

Op Paleis Soestdijk gaan we die uitdaging aan. We faciliteren ontmoetingen met stakeholders op dit gebied, zoals Leerwerkloket, UWV, VNP, MKB, ROC’s, VMBO’s en ministeries. Samen bekijken we hoe we dit tekort kunnen wegwerken. We organiseren congressen en maken gesprekken mogelijk. En we laten enthousiaste ambassadeurs uit het veld aan leerlingen verhalen vertellen uit de praktijk.

Door de ogen van een bezoeker

Paleis Soestdijk is in 2023 een handreiking naar de wereld. Voor uitvinders, exporteurs, ontwerpers, ondernemers, startups, kinderen, studenten, 'gewone' Nederlanders en toeristen. Het paleis heeft zich ontwikkeld tot een plek waar de toekomst een vertrouwd gevoel oproept.

Je nieuwsgierigheid is gewekt door de feestelijke opening door koning Willem-Alexander en een overdonderende pr-campagne. Via de website van Paleis Soestdijk bestel je een kaartje, reserveer je een plek voor de rondleiding door de boswachter en een tafel voor de lunch in de brasserie.

Op NS-station Baarn pak je één van de Soestdijk e-bikes. Vanaf daar ben je in een paar minuten op de Parade, aan de overkant van het paleis. Je parkeert je fiets en neemt een kopje koffie in de brasserie. Daar wacht je op je vrienden die met de auto op het parkeerterrein arriveren en hun auto daar opladen. Samen lopen jullie langs de landgoedwinkel van Paleis Soestdijk, je bezoekt de bio-markt (straks bij vertrek biologische tomaten meenemen!) en valt even binnen bij het infocentrum Heuvelrug.

Je steekt veilig de Amsterdamsestraatweg over en komt binnen in de Oranjerie, het welkomstpaviljoen van Paleis Soestdijk waar je ook bezoekers ziet aankomen vanaf de andere parkeerplaats. Je vrienden halen een kaartje bij de kassa (jij hebt die al op je smartphone) en bekijkt ondertussen het rijke aanbod in de winkel en bedenkt wat je straks, bij vertrek, wilt kopen. Iedereen krijgt van de vriendelijke vrijwilliger een plattegrond van het hele terrein, op papier of digitaal.

Dan begint het avontuur. Er is een keuze: eerst het paleis of toch het park? Het wordt het park. Je volgt de uitgezette wandeling langs paviljoens en installaties door het prachtig gerestaureerde park, een meesterwerk van de beroemde tuinarchitectenfamilie Zocher. Via het sprookjesachtige Wilhelminachalet (mental note: volgende maand reserveren voor je MT-heidag) beland je bij de ijskelder.

De experience over voedsel gaat net beginnen. Samen met 25 andere bezoekers word je in tien minuten ondergedompeld in de spannende toekomst van voedsel. Een beetje duizelig sta je daarna weer buiten. De wandeling gaat verder, langs het natuurlijke amfitheater, waar je over een maand naar een voorstelling van het Nederlands

Je vrienden staan ondertussen in de oude bibliotheek waar unieke slimme Nederlandse uitvindingen worden gepresenteerd.

Ondergedompeld in de spannende toekomst van voedsel

Dans Theater gaat kijken. Door naar het hertenkamp, omringd door een Zocher-waterpartij. Een verstilde plek met honderden bijzondere bomen en weilanden. En ineens zie je dat beroemde tijdelijke paviljoen oprijzen, moderne landschapsarchitectuur. Het paviljoen neemt je mee in een reis over de toekomst van onze energievoorziening, waarin de natuur een hoofdrol speelt. En je verwondert je over de twee prachtige installaties van Nederlandse kunstenaars in die natuur.

Op de weg terug is het tijd voor een pauze in het sportpaviljoen. Maar eerst afdalen in het oude zwembad. Een hallucinerende ervaring. Nu toch echt een kopje koffie op het terras van het gerestaureerde sportpaviljoen. Voor de deur spelen kinderen in de speelweide en genieten van het speelhuisje. De boswachter pikt je op voor een tocht door het normaal afgesloten bos.

Je wandelt daarna weer richting het paleis. Via een onderwaterplankier (schoenen uit!) kom je op het mysterieuze eiland, midden in de vijver, waar je van een betoverende installatie geniet. Langs magische kunst in de Engelse tuin vlakbij de witte brug kom je uit aan de voorzijde van het paleis. Daar leer je alles over het duurzame paleis en geniet je van het, inmiddels bekende, imponerende waterwerk.

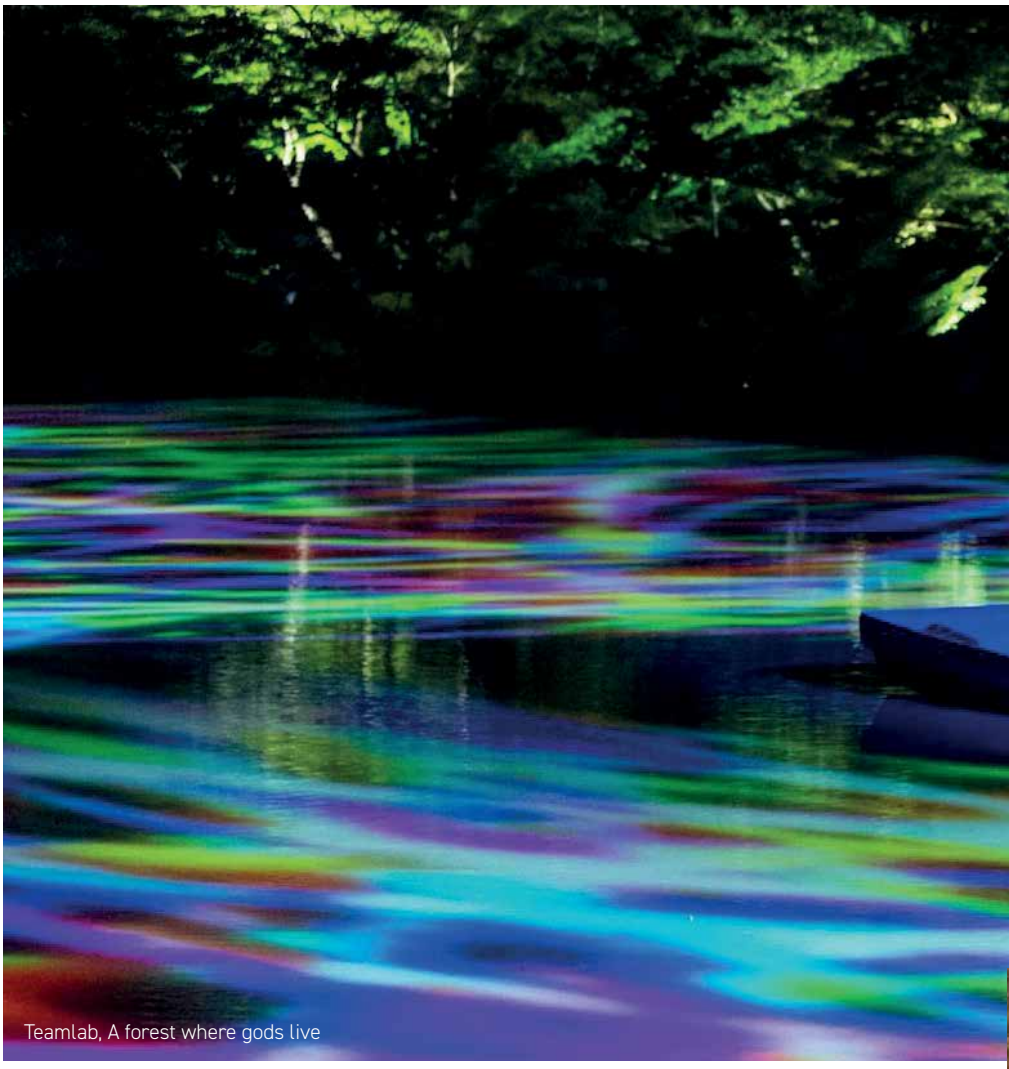
Teamlab, A forest where gods live

Nu eerst even naar de brasserie voor een lunch met lokale producten. Opgefrist ga je daarna het paleis binnen. In het entreepaviljoen geef je jas af en lees je wie er allemaal betrokken is bij dit project. Bij de infobalie neem je de folder mee van het concert- en lezingenprogramma voor het komend seizoen. Je komt binnen in het zeventiende-eeuwse souterrain waar je wordt ondergedompeld in een video-installatie op alle wanden en plafonds om je heen. Je wordt welkom geheten en ziet wat het paleis voor je in petto heeft. Je ontmoet toevallig daar een opdrachtgever van je werk die net op weg is naar een groot congres over de maakindustrie. Omhoog naar de begane grond.

De historische zalen zijn prachtig gerestaureerd. In het Wilhelmina-appartement leer je op eigentijdse wijze iets over het paleis en zijn bewoners. De bijzondere Witte Eetzaal verhaalt over ons voedsel. Eigentijds in een empire interieur. Je vrienden staan ondertussen in de oude bibliotheek waar veel unieke slimme Nederlandse uitvindingen worden gepresenteerd. Van de meeste wist je niet dat die door Nederlanders waren bedacht.
In de Waterloozaal speel je samen de Waterloogame over allianties, Europa en de rol van Willem II.

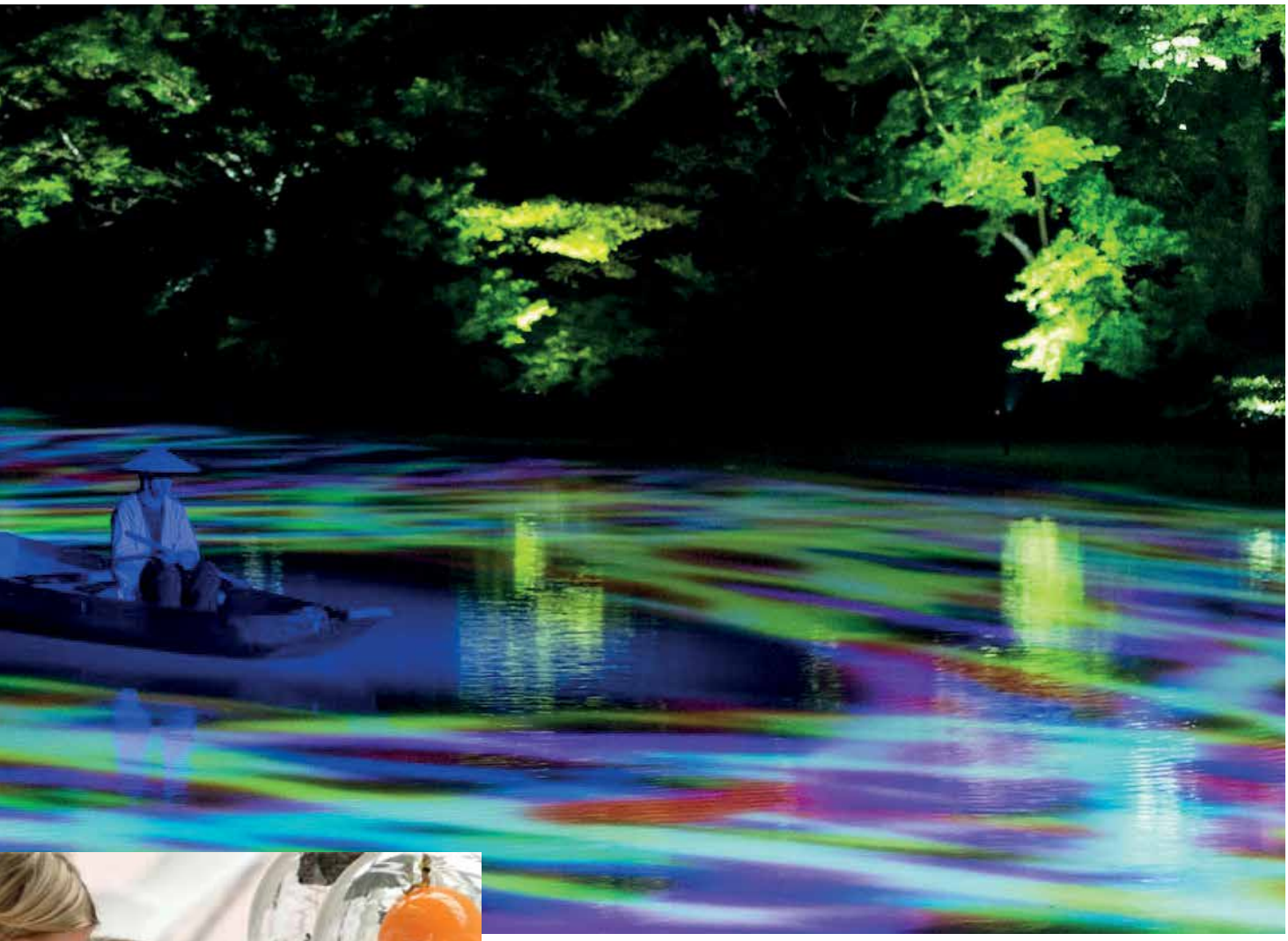

Via de brede grote trap kom je in de wereld van morgen: een spannende tentoonstelling van de TU Delft met slimme oplossingen voor allerlei waterproblemen in de wereld. Dan naar boven onder de zolderkap, naar die ervaring waarover je al zoveel hebt gehoord. Je ligt op je rug en geniet van de overrompelende installatie over water.

Op naar de uitgang. Onderweg kom je vrolijke schoolkinderen tegen die op weg zijn naar een van de innovatielabs in de Baarnse vleugel.

In de winkel van de Oranjerie koop je een aantal bijzondere produten. Je pikt je tomaten op bij de biomarkt en stapt moe maar voldaan op je e-bike richting station Baarn.

Een video-installatie op alle wanden en plafonds om je heen

OP DE KAART

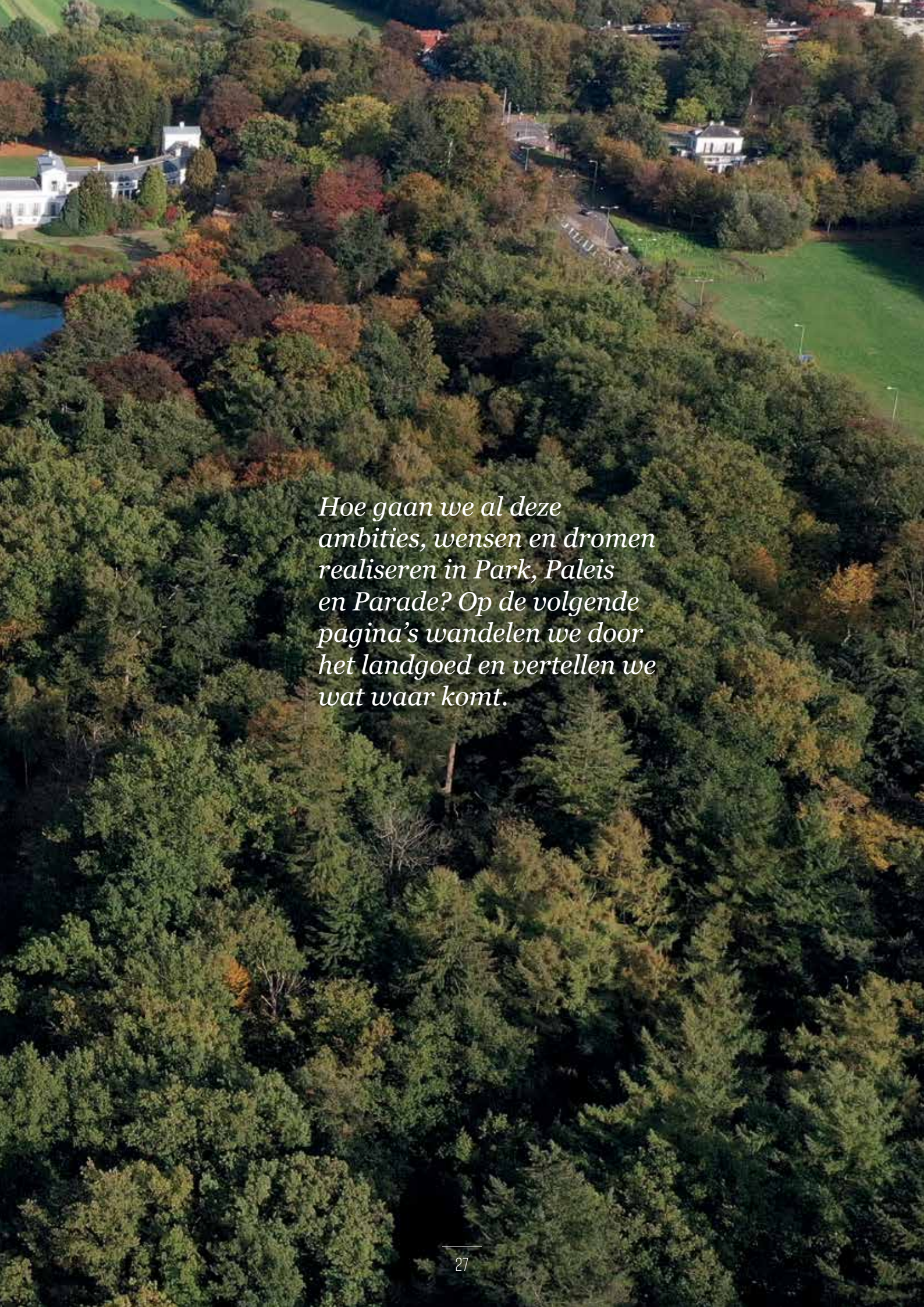

Hoe gaan we al deze ambities, wensen en dromen realiseren in Park, Paleis en Parade? Op de volgende pagina's wandelen we door het landgoed en vertellen we wat waar komt.

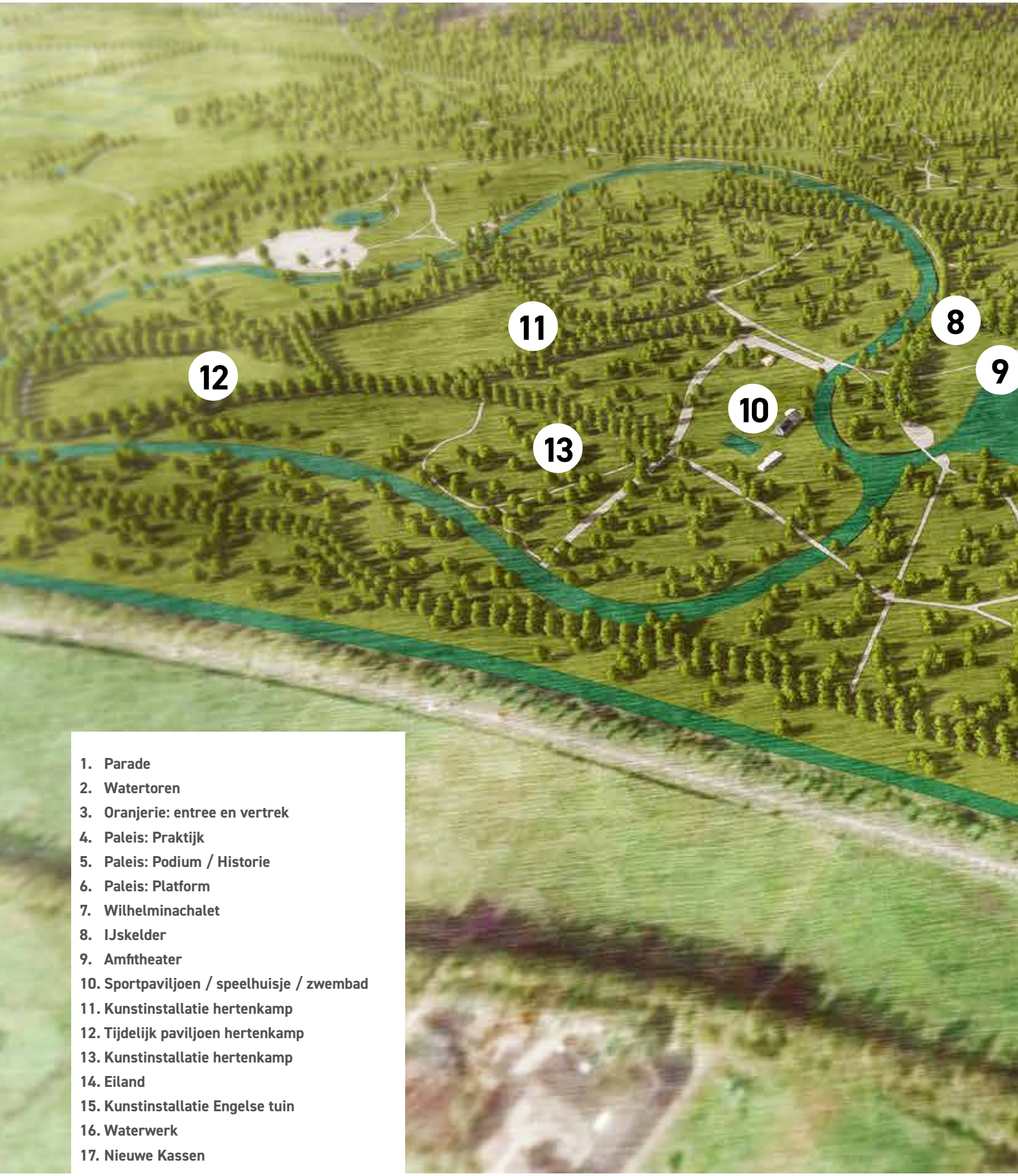

1. Parade
2. Watertoren
3. Oranjerie: entree en vertrek
4. Paleis: Praktijk
5. Paleis: Podium / Historie
6. Paleis: Platform
7. Wilhelminachalet
8. IJskelder
9. Amfitheater
10. Sportpaviljoen / speelhuisje / zwembad
11. Kunstinstallatie hertenkamp
12. Tijdelijk paviljoen hertenkamp
13. Kunstinstallatie hertenkamp
14. Eiland
15. Kunstinstallatie Engelse tuin
16. Waterwerk
17. Nieuwe Kassen

17
7
2
3
14
4
1
15
5
16
6

WELKOM OP DE PARADE

Het herenhuiscluster aan de overzijde van de Amsterdamsestraatweg is een gebouwenensemble met het herenhuis, de stallen, het koetshuis, de manege, de garages, de voormalige boerderij, dienstwoningen en moestuinen. We dopen dit cluster om tot de Parade en bieden daar een onderscheidend winkel-, horeca-, hotel- en eventprogramma aan.
In het centrum komt het Paradeplein, een open ruimte die de verschillende gebouwen verbindt en die plaats biedt aan buitenhoreca en kleinschalige evenementen zoals markten.

De bezoekers komen zoveel mogelijk aan op de Parade, vanaf de stations Baarn en Soestdijk, met openbaar vervoer, of met auto of fiets. Ze komen uit heel Nederland, maar óók uit de buurt. Bezoekers krijgen informatie over het toeristisch-recreatieve aanbod in de regio en kunnen iets gebruiken op het Paradeplein of in de brasserie in de koninklijke stallen – op zich al een eerste bezienswaardigheid. Vanaf het plein gaan ze veilig naar de overkant. Via de Watertorenlaan lopen ze richting het paleis.

Referentiebeeld West8

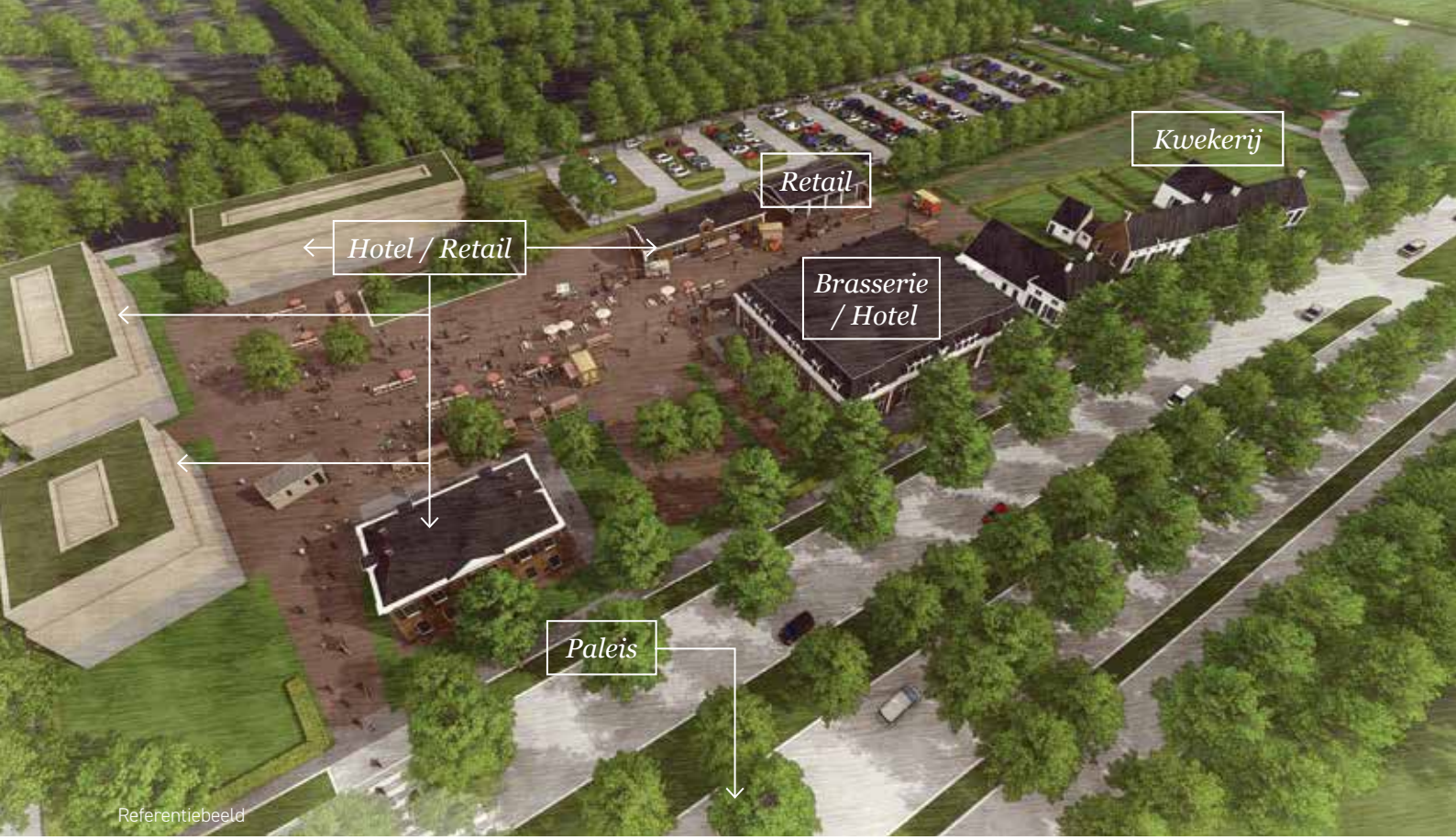

Referentiebeeld

HOTEL EN HORECA

Op de Parade komt ook een hotel met ongeveer 120 kamers. Deze kamers zijn verspreid over een aantal bestaande gebouwen (koetshuis, logisverblijven) en nieuwbouw. De nieuwbouw bevindt zich achter de intendants-woning en zal maximaal drie ver-diepingen omvatten. Op de begane grond van het koetshuis komt een brasserie die ook dienst doet als ontbijtruimte voor de gasten van het hotel.

RETAIL

Enkele ruimtes op de Parade maken we geschikt voor retail: de voormalige boerderij en de begane grond van de nieuwbouw van het hotel. Bij de invulling zullen we vooral kijken naar de behoefte en naar de mogelijk-heden voor ondernemers in Baarn en Soest.

DE MOESTUINEN EN KWEKERIJEN

Sinds 2019 is er nieuw leven voor de moestuin en boomgaard van Soestdijk. Er is gerestaureerd, herbeplant en uitgebreid. Open dagen in 2019 trokken al veel bezoekers. We hebben de ambitie om de oogst op de kaart te zetten van de diverse horecagelegen-heden op Paleis Soestdijk en aan te bieden via een landgoedwinkel op de Parade.

ENTREEPAVILJOEN

ORANJERIE

WELKOM & TOT ZIENS

De Oranjerie naast het paleis werd vroeger gebruikt als overwinterplaats voor sinaasappel- en citroenbomen. Sinds de openstelling in 2006 is het gebouw gebruikt als café-restaurant voor de bezoekers van het paleis.

Straks komen de bezoekers van Paleis Soestdijk binnen in dit entreepaviljoen, vanuit de Parade aan de overzijde van de Amsterdamstraatweg of via het bestaande parkeerterrein. Alle bezoekers vertrekken ook weer via dit paviljoen.

In de Oranjerie is de kassa, de Soestdijkwinkel en een klein café. Bezoekers kopen hier hun tickets, drinken een kop koffie bij binnenkomst of nemen een aandenken mee in de winkel.

De winkel heeft een divers assortiment, met aandacht voor het paleis en zijn geschiedenis, maar ook een aanbod dat te maken heeft met Nederlandse innovaties op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. Daarnaast zijn er producten van musea en opleidingen waarmee we samenwerken, zoals Glasmuseum Leerdam, het TextielMuseum in Tilburg, Koninklijke Tichelaar Makkum, de Nederlandse Keramiekopleiding in Gouda en de edelsmidopleiding in Schoonhoven. En natuurlijk Nederlandse duurzame wijnen.

HET PALEIS

HOOFDPAVILJOEN VAN SOESTDIJK

Waar ooit de koninklijke familie woonde, en nog eerder stadse notabelen van de buitenlucht genoten, waait nu de geest van innovatie. Wat is nodig om vernieuwingen te realiseren? Moed? Slimheid? Doorzettingsvermogen? Vrijheidsdrang? In het paleis onderzoeken bezoekers de mindset van creatieve mensen; beroemde uitvinders, ontwerpers, gekken en genieën die ons land hebben gemaakt tot wat het nu is. Het gebouw spreekt over zijn illustere bewoners en de stoet van gasten die zij ontvingen. Maar ook mensen die er nooit een voet over de drempel zetten en toch bijdroegen aan de vorming van het land, komen aan het woord.

Bezoekers van het paleis zien vernuftige bouwsels, wilde concepten en prachtige ideeën die het nooit haalden. De ruimtes op de begane grond behouden hun oorspronkelijke functies: voor ontvangst, diner en een goed gesprek. En over deze functies ligt een multimediale laag van personen, verhalen en objecten.

In het paleis presenteren wij de innovatieve ondernemerskracht van Nederland. We tonen de kroonjuwelen van slimme Nederlandse oplossingen op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid voor mondiale uitdagingen. We organiseren gesprekken, conferenties, ontmoetingen, educatie, tentoonstellingen, lezingen en voorstellingen. Dat doen we in paviljoens verspreid in het park én uiteraard in het paleis, op de eerste en tweede verdieping, waar alle thema's en activiteiten samenkomen.

SOUTERRAIN

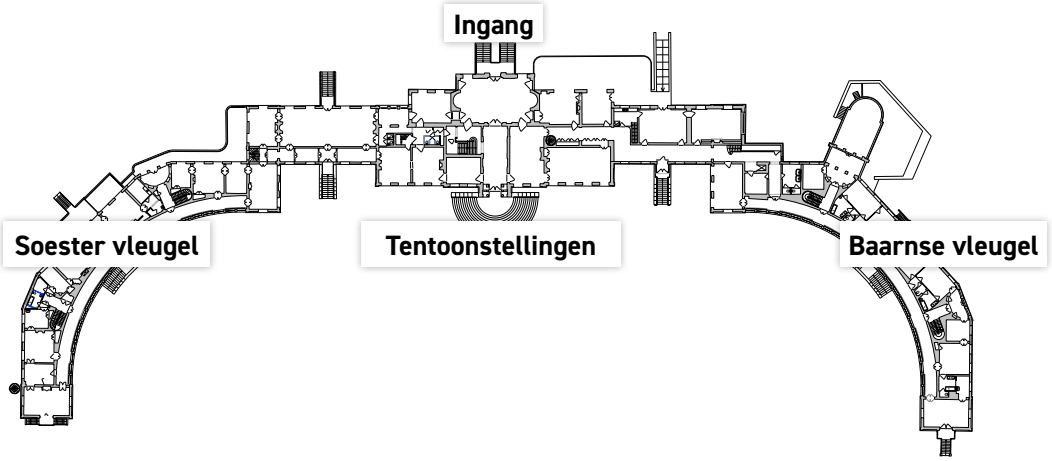

De bezoeker betreedt het park via de Oranjerie en kan daarna kiezen voor een wandeling langs alle paviljoens in het park, of eerst een bezoek aan het paleis.

De ingang van het paleis is aan de achterzijde via een nieuw te bouwen ruimte onder het nieuwe terras. Hier zijn de garderobes, kluisjes, het ontmoetings- en informatiepunt, audio uitgifte, toiletten en de centrale beveiligingsbalie.

Dit is ook de ruimte waar we de namen van sponsors, partners en subsidiënten vermelden.

De bezoeker betreedt via het souterrain het paleis en stuit direct op videobeelden die geprojecteerd worden op alle gewelven. Deze video-installatie heet de bezoeker welkom, vertelt het verhaal van de innovatiekracht van Nederland en introduceert het paleis.

De bezoeker heeft vervolgens drie keuzes:

1. Rechtdoor: trap naar de begane grond (tentoonstellingen)
2. Linksaf: educatie/matching in de Baarnse vleugel
3. Rechtsaf: lezingen/meeting/congres in de Soester vleugel

Daarnaast zijn in het souterrain drie zalen gewijd aan voeding en de maakindustrie.

SOUTERRAIN

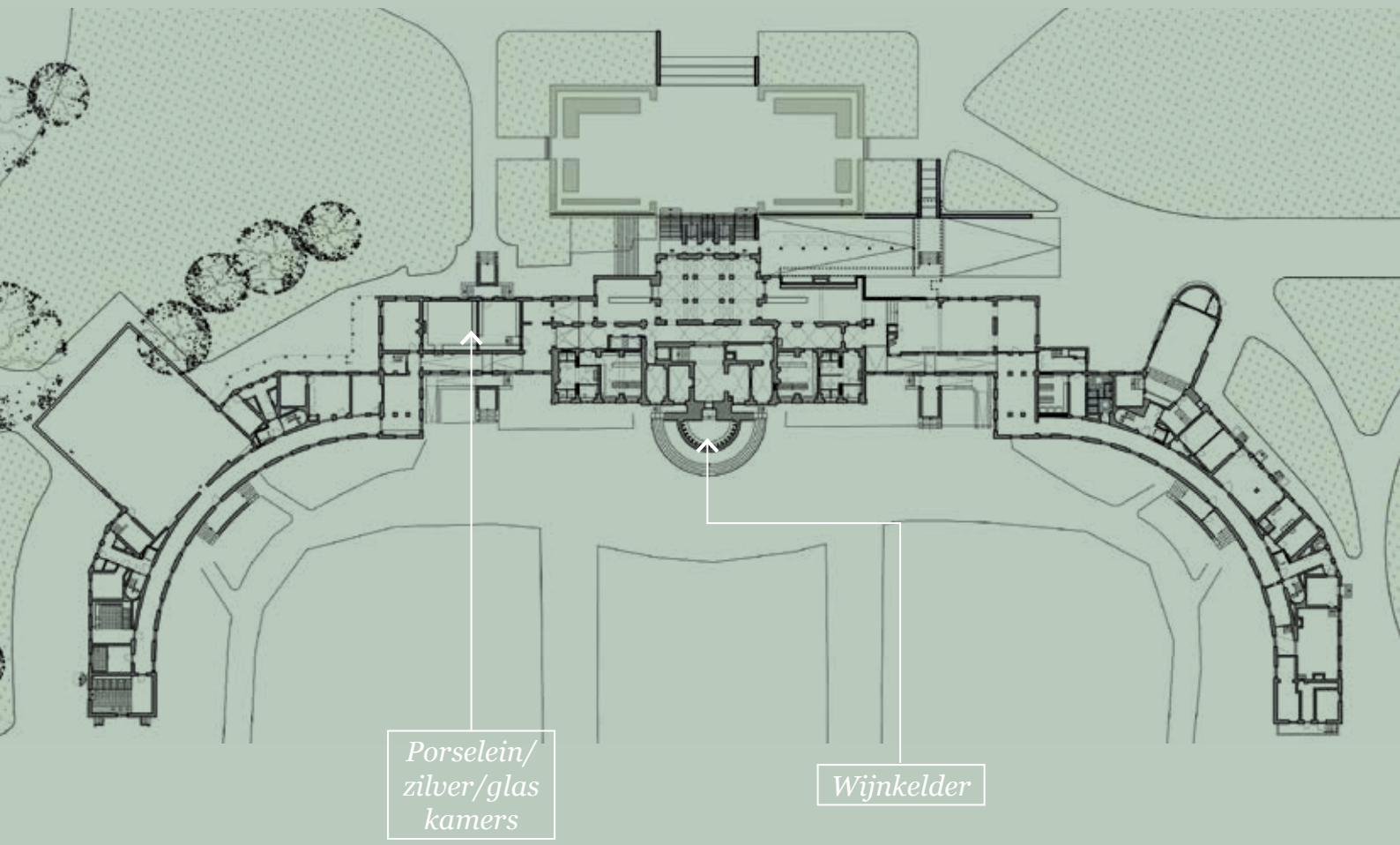

Zandmotor: ZandGlas Foto: Teun van Beers

Maarten Baas & Koichi Futatsumata

WIJNKELDER

De wijnkelder onder het bordes was bedoeld voor het bewaren van witte wijn en champagne. Dat is een goede aanleiding om hier een onderdeel van het thema voeding te tonen. In de jaren '70 begonnen voorzichtig de eerste Nederlandse wijngaarden op te komen in Limburg en Noord-Brabant. Door de opkomst van vroegrijpe druivenrassen met een hoge schimmeltolerantie, nam het aantal Nederlandse wijngaarden in de jaren '90 snel toe. Inmiddels telt ons land, van Limburg tot Friesland, meer dan 145 wijngaarden. Samen met de Vereniging van Nederlandse wijnproducenten (VNWP) besteden we in de wijnkelder aandacht aan de duurzame wijnbouw in Nederland. Uiteraard wordt de wijn geschonken in de diverse horecapunten en verkocht in de winkel van de Oranjerie.

PORSELEIN/ZILVER/ GLAS KAMERS

Rechts van de ingang liggen de oude porselein/zilver/glas kamers. Hier werden vroeger de serviezen en het zilver bewaard voor de diners van de koninklijke familie. De inrichting is monumentaal en zal gerestaureerd worden. Deze kamers worden weer ingericht met modern porselein, zilver en glas, gemaakt door Nederlandse ontwerpers en studenten. Hiervoor willen we samenwerken met de edelsmidopleiding Schoonhoven, de nationale keramiekopleiding, het Glasmuseum Leerdam en Koninklijke Tichelaar. We laten zien dat dit ambacht een bijzonder onderdeel is van de Nederlandse maakindustrie en een traditie voortzet. De presentaties worden ieder jaar aangepast met nieuwe ontwerpen.

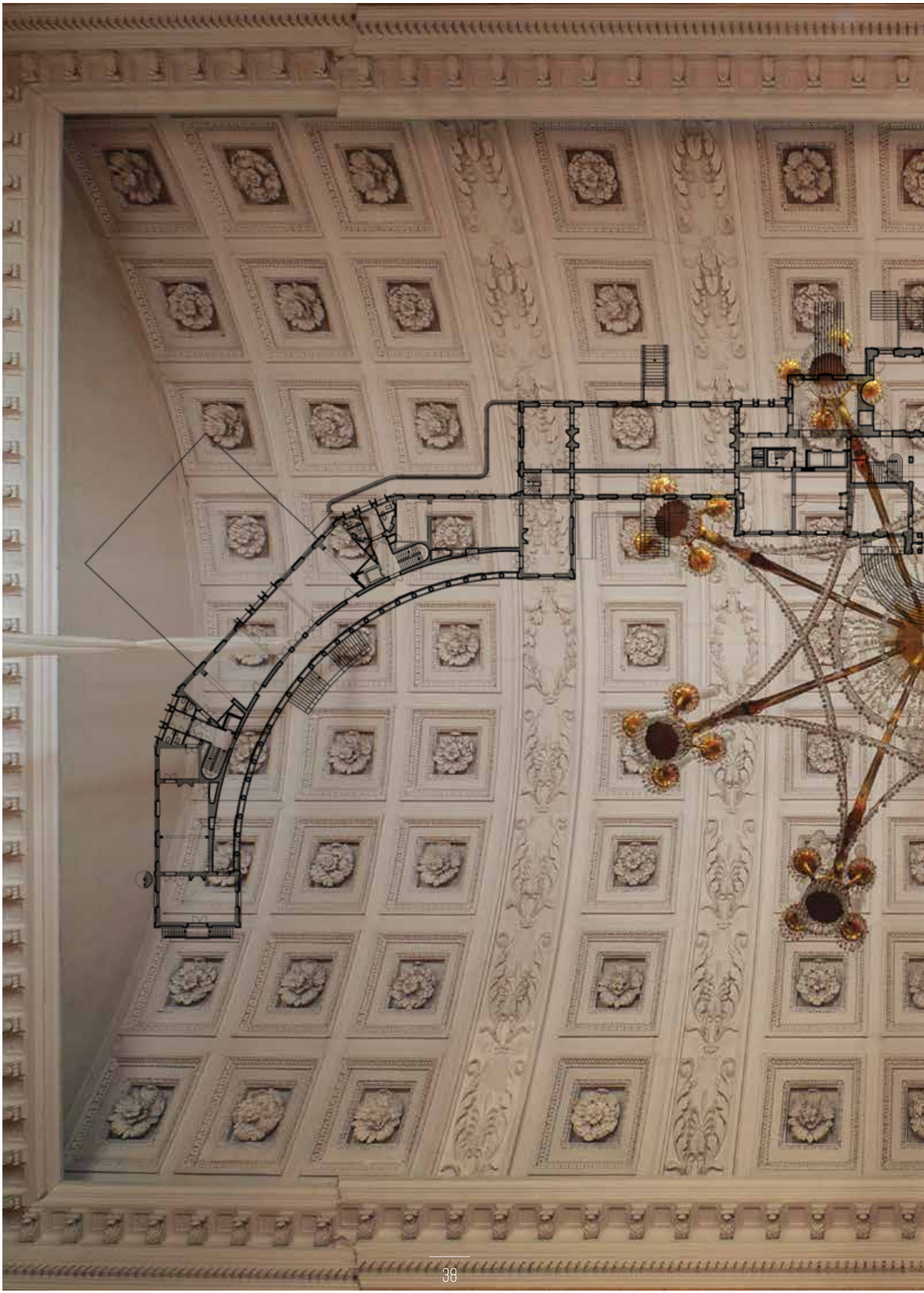

Podium voor de innovatieve ondernemerskracht van Nederland.

BEGANE GROND

Via de trap in het souterrain komt de bezoeker op de verdieping met verschillende stijlkamers. Deze kamers worden zorgvuldig gerestaureerd en vormen een onderdeel van het verhaal van Paleis Soestdijk en Made by Holland.

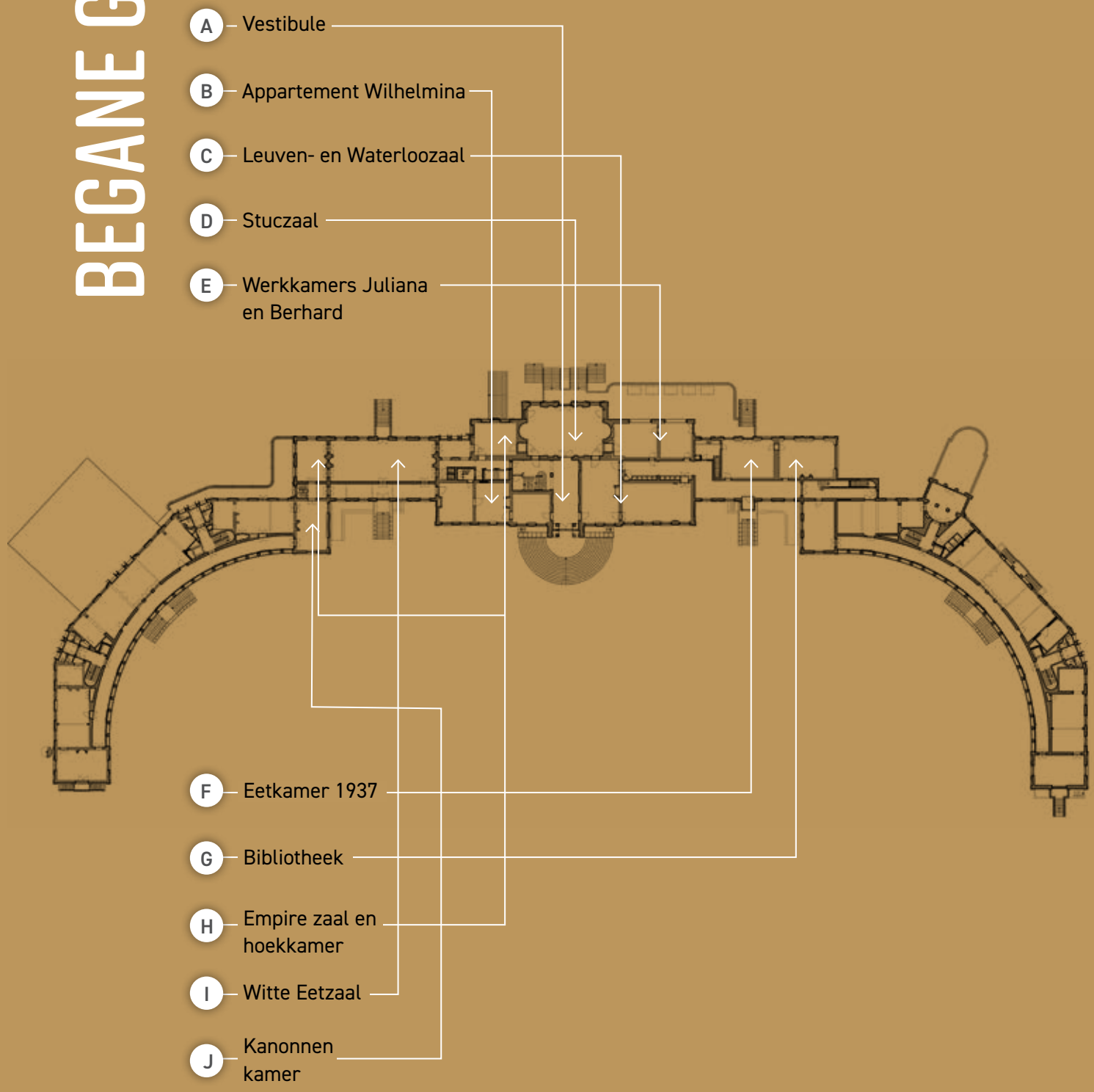

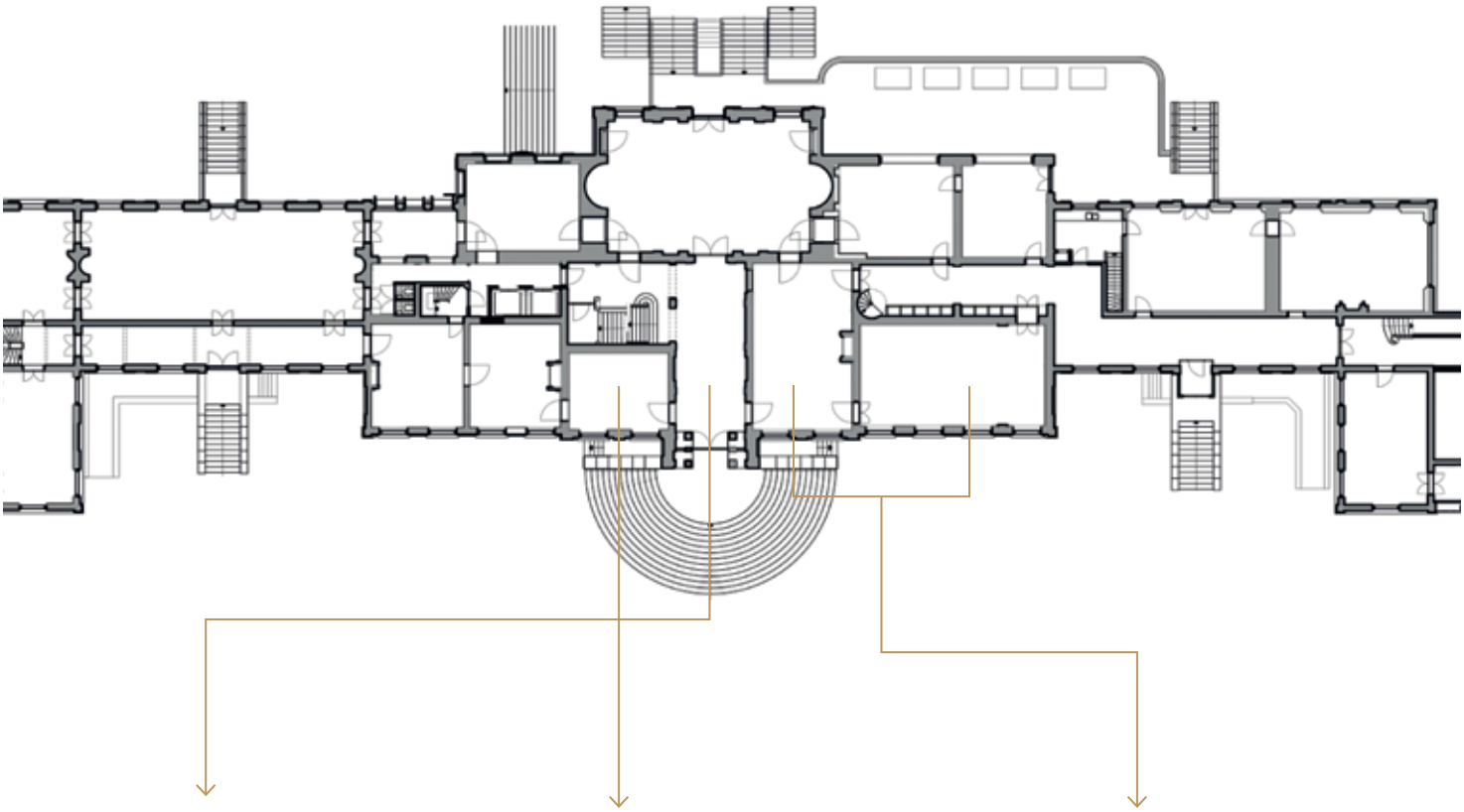

A VESTIBULE

De vestibule is een belangrijk knooppunt in het paleis en heeft daarom vooral ruimte nodig. Op de wand waren vroeger jachttaferelen van de zeventiende-eeuwse schilder Melchior d'Hondecoeter te zien, die nu behoren tot de collectie van het Rijksmuseum. Het zou mooi zijn om daar, door een opdracht aan een Nederlandse kunstenaar, een hedendaagse invulling aan te geven. Op de wand komt ook een plattegrond met legenda van het paleis, zodat de vele passanten in deze ruimte makkelijk hun weg kunnen vinden.

B APPARTEMENT WILHELMINA

Nadat Wilhelmina in 1898 koningin was geworden, werd er voor haar een nieuw appartement ingericht dat ze kon gebruiken als ze haar moeder Emma bezocht op Soestdijk. Deze drie kamers hebben een monumentale waarde en worden gerestaureerd. We vertellen er het verhaal van het paleis en zijn bewoners; niet met tekstbordjes, vitrines en objecten, maar met nieuwe, interactieve technieken zodat het echt tot leven komt. De storyline ontwikkelen we in nauwe samenwerking met Paleis Het Loo. Het verhaal begint bij Cornelis de Graeff, burgemeester van Amsterdam en eerste bewoner van Soestdijk, en eindigt uiteraard bij de functionele verandering van paleis, park en bos als een publiek toegankelijk landgoed.

C DE LEUVEN- EN WATERLOOZAAL

Koningin Anna Paulowna richtte deze zalen in als eerbetoon aan haar echtgenoot koning Willem II. De zalen vertellen ook het verhaal van de vorming van Europa, van internationale conflicten en van het bouwen van een identiteit voor Nederland, met hulp van de daden van Willem II. Deze twee zalen worden gerestaureerd en krijgen een museale klimaatinstallatie. Ze tonen de objecten die speciaal voor deze zalen ontworpen en gemaakt zijn (schilderijen en meubilair).
Ook hier vertellen we het verhaal op een moderne, interactieve manier. Daarvoor zoeken we de samenwerking met het Nationaal Militair Museum in Soesterberg.

Jean-Baptiste Van der Hulst, portret Anna Paulowna

D STUCZAAL

Deze grootste zaal van het paleis, die ook zal worden gerestaureerd, is bedoeld als ontvangstruimte. Het meubilair dat in 1815 speciaal voor deze ruimte werd ontworpen, is nog gedeeltelijk aanwezig. Na sluitingstijd zullen we de zaal exclusief aan onze partners aanbieden voor recepties en diners.

E WERKKAMERS JULIANA EN BERNHARD

Deze twee vertrekken zijn ingericht in 1937 en liggen aan een groot terras. Dat geeft ons de kans om in deze vertrekken een café te maken, met een beperkt assortiment, uiteraard van lokale producenten. Het terras krijgt Nederlands meubilair en is in de avond beschikbaar voor onze partners.

F EETKAMER 1937

Ook deze ruimte is ingericht in 1937 en wordt gerestaureerd. Dankzij een legaat kunnen we tafel, stoelen en tapijt laten kopiëren, zodat deze ruimte na sluitingstijd ook geschikt is voor diners voor onze partners, in combinatie met de vergaderruimte in de voormalige bibliotheek. Gezien het feit dat eetkamer een geschenk was van de Nederlandse Antillen, zouden we textielkunstenaars uit de Antillen kunnen vragen om een hedendaagse interpretatie te maken van het oorspronkelijke wandtapijt dat te fragiel is om getoond te worden.

Referentiebeeld: Museum of Innocence, Instanbul

G BIBLIOTHEEK

Deze ruimte uit 1937 is nu leeg, maar bevat monumentale boekenkasten. Deze zullen we laten restaureren en inrichten met een presentatie/installatie over de belangrijkste Nederlandse uitvindingen, in samenwerking met de Nederlandse Orde van Uitvinders (NOVU). Zo krijgen we een permanente eregalerij van Nederlandse uitvindingen, waarvan vele nu figureren in de huidige tentoonstelling 'Vind het uit.' Midden in de ruimte plaatsen we een vergadertafel, zodat ook deze zaal verhuurd kan worden als exclusieve meetingroom. Overdag is er voor bezoekers literatuur te vinden over de belangrijkste Nederlandse uitvindingen.

H EMPIRE ZAAL EN HOEKKAMER

Deze zalen worden gerestaureerd en ingericht als rust/lounge kamers met meubilair van Nederlandse ontwerpers.

I WITTE EETZAAL

In deze eetzaal wordt al eeuwen op niveau gedineerd. En dat blijven we doen, aan prachtig gedekte tafels in een koninklijke ambiance. De tafels vertellen ook een verhaal, over de manier waarop Nederlanders zich door de eeuwen hebben ontwikkeld op het gebied van landbouw, voedselbereiding en smaak. Wie was de importeur van de aardappel? Wie heeft de wokkel bedacht? En hoe gaan we over tien jaar negen miljard mensen voeden? Via een interactieve presentatie vertellen we het verhaal over de toekomst van voedsel; een modern food-topia, met smaak opgedist. Deze imponerende zaal, die buiten sluitingstijd beschikbaar is voor zeer exclusieve diners, wordt gerestaureerd. Van het meubilair laten we waar nodig replica's maken. Servies, glas en zilver zijn van Nederlandse ontwerpers en ook te zien in de betreffende kamers in het souterrain.

J KANONNENKAMER

Deze kamer wordt de doorgangskamer naar de Soester vleugel en krijgt dus de functie van 'verkeersruimte'.

1E & 2E VERDIEPING

Referentiebeeld

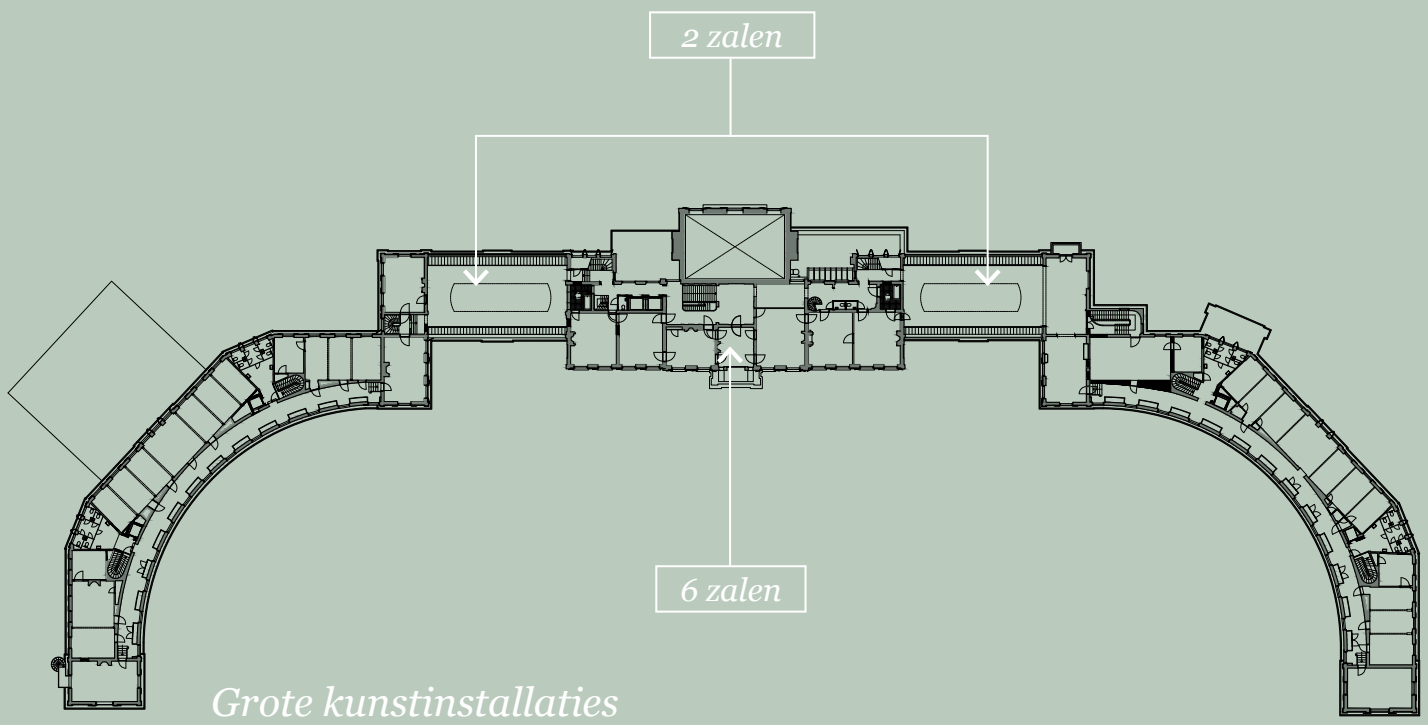

Grote kunstinstallaties krijgen de ruimte onder de kap van het paleis.

EERSTE EN TWEEDE VERDIEPING

Deze verdiepingen maken we geschikt voor tentoonstellingen en presentaties. Er komen zes zalen aan de voorzijde en twee zalen in de kappen boven de Witte Eetzaal en boven de werkkamers van Juliana en Bernhard. Onder de centrale kap van het gebouw komt een grote zaal.

In deze zalen komt een gevarieerde programmering over de vier pijlers van Soestdijk: water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. Daarvoor werken we samen met ondernemers, platforms, kunstenaars en technische universiteiten. We programmeren zelf en zijn gastheer voor andere organisaties, zoals World Press Photo en academies.

PROGRAMMERING

Wij stellen in de programmering steeds één van de vier thema's centraal. Het thema keert terug in een aantal onderdelen, zoals de tijdelijke tentoonstellingen op de eerste verdieping, het educatieve en het evenementenprogramma (lezingen, congressen, podiumkunsten) en de paviljoens in het park.

Daarnaast werkt dit ene thema door op de tweede verdieping, die bedoeld is voor grote installaties van een kunstenaar, architect of vormgever. De maker is uiteraard onafhankelijk en de opdracht of briefing is mede samengesteld door een boegbeeld op dit terrein, zodat bezoekers nieuwe uitdagingen en innoverende oplossingen te zien krijgen.

Een plaats voor ontmoeting en kennisuitwisseling, een plek om te leren en om zaken mogelijk te maken.

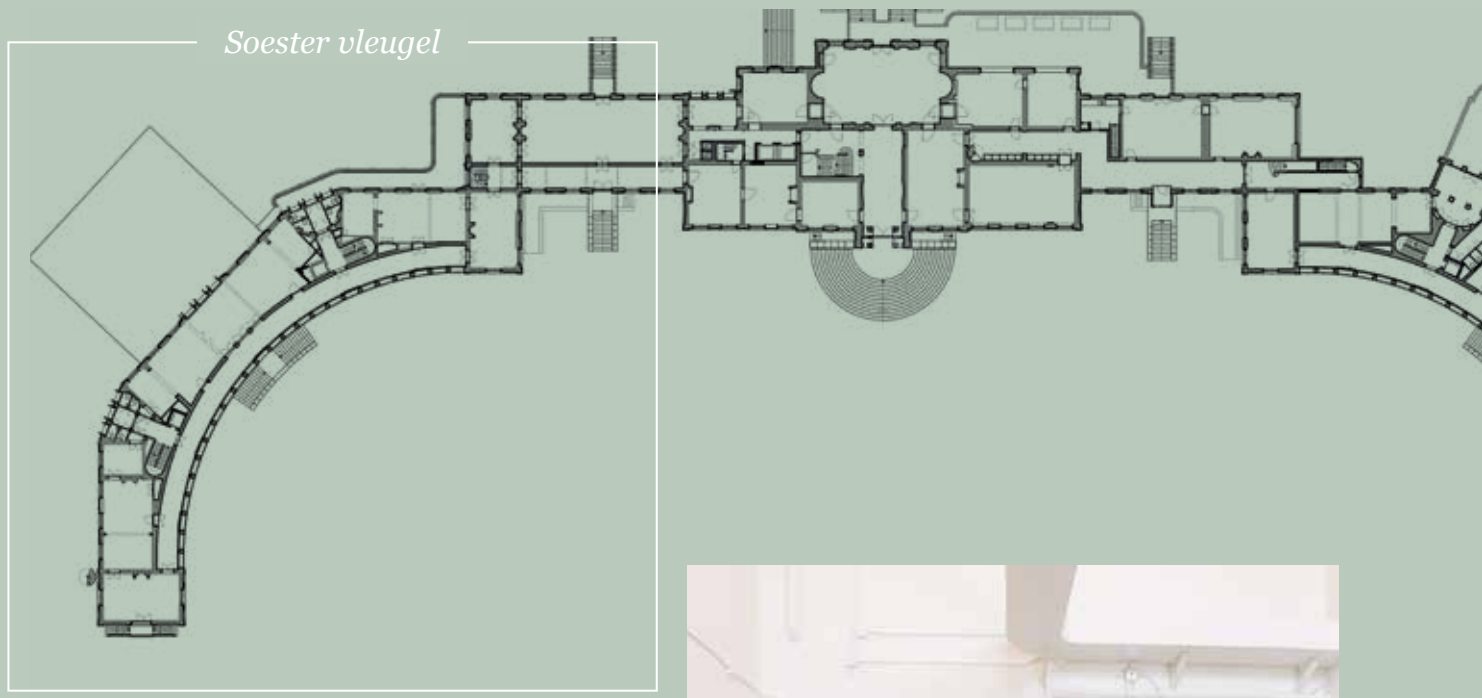

SOESTER VLEUGEL: PLATFORM VOOR ONTMOETING EN UITWISSELING

Paleis Soestdijk is ook een plaats voor ontmoeting en kennisuitwisseling, een plek om te leren en om zaken mogelijk te maken. Dat gebeurt in de linkervleugel van het paleis, de zogenaamde Soester vleugel. Vroeger was dit de plek voor drie appartementen, na 1937 werd deze vleugel het domein van de staf van de koningin. Nu maken we er een multifunctionele ontmoetingsplaats van.

Om dit te faciliteren, bouwen we een nieuw auditorium voor maximaal drie honderd mensen aan de achterzijde van de vleugel. Ook realiseren we acht of negen vergaderzalen en lounges op de eerste en tweede verdieping. In het souterrain komt back of house: opslag en partykeuken.
We zullen deze vleugel vooral commercieel verhuren aan derden, maar ook zelf gebruiken voor presentaties en conferenties over Nederlandse innovaties op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. We faciliteren ontmoetingen tussen jonge startups en investeerders en ontwikkelen samen met vertegenwoordigers uit de maakindustrie een programma waarin we oplossingen zoeken voor het tekort aan handen in ondernemend Nederland. Ook kunnen in de Soester vleugel tv-en radio-uitzendingen worden opgenomen en uitgezonden.

BAARNSE VLEUGEL

DE PRAKTIJK AAN ZET

Deze rechtervleugel van het paleis, de Baarnse vleugel, bevatte drie gastenappartementen, een turnzaal, een naaikamer en kamers voor de huishouding. Straks is hier de praktijk aan zet. We vertellen er aan kinderen en jongeren het verhaal van Nederlandse innovaties op het gebied van water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. En we proberen Nederlandse ondernemers te helpen in hun zoektocht naar medewerkers die ook graag met hun handen willen werken. Daartoe richten we innovatielabs en matchinglokalen in.

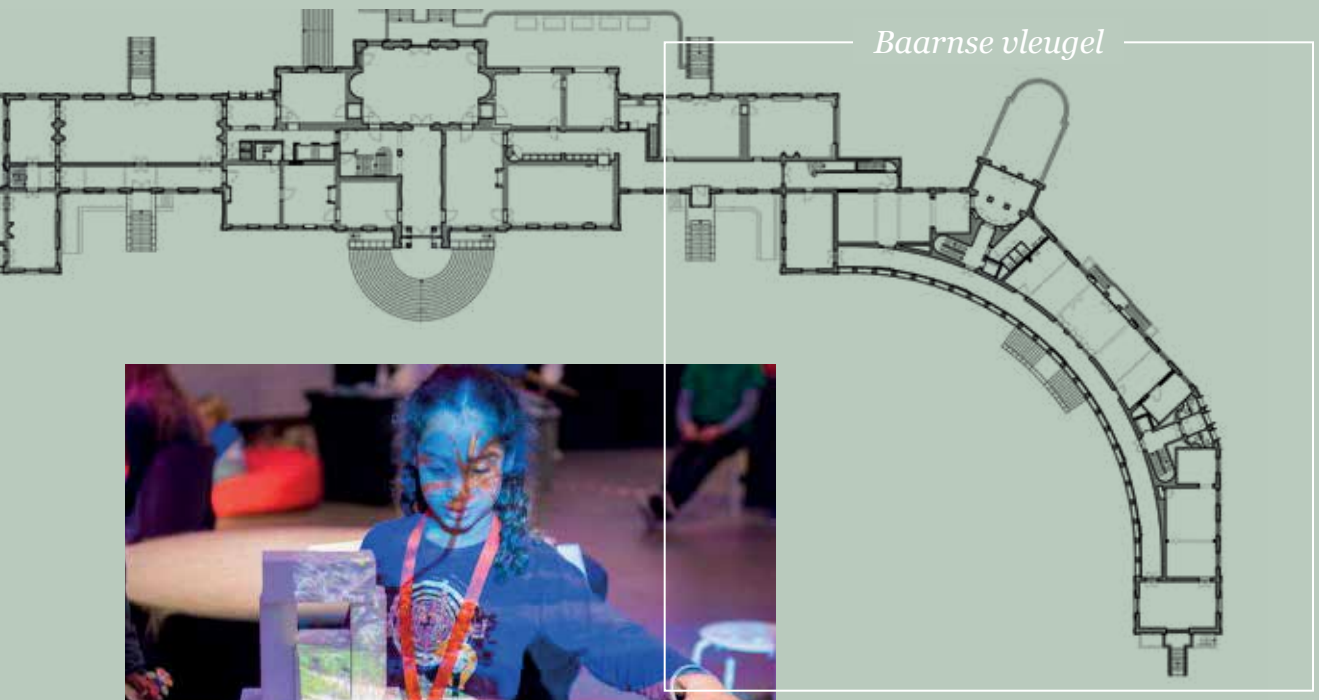

Referentiebeeld: Cinekid Medialab

INNOVATIELABS

Samen met bedrijven en platforms, groene energieleveranciers en verschillende technische universiteiten realiseren we in de Baarnse vleugel vier innovatielabs over water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid. Kinderen en volwassenen beleven hier samen de toekomst van de wereld, ze leren over de Nederlandse bijdragen en praten over oplossingen en afwegingen. De innovatielabs zijn bedoeld voor klassikaal en individueel bezoek.

Het klassikale aanbod is gericht op de bovenste groepen van het primair onderwijs en de eerste klassen van het voortgezet onderwijs, met een focus op de provincie Utrecht. Leerlingen bezoeken het lab in combinatie met de lopende tentoonstelling en/of een paviljoen in het park. Op school hebben ze al een voorbereidende les over het onderwerp gevolgd. Het programma is gratis voor scholen (exclusief vervoer).
Op woensdagmiddagen, in de weekenden en in schoolvakanties bieden we het programma ook aan aan reguliere bezoekers die met het gezin op Paleis Soestdijk zijn. Daarnaast zijn de labs te boeken voor groepen, bijvoorbeeld verjaardagsfeestjes.

MATCHINGLOKALEN

Het tekort aan handen in de Nederlandse maakindustrie wordt steeds groter. Je zou kunnen zeggen: heel Holland bakt, maar geen brood. Jongeren kiezen meer en meer voor een ander soort werk. Wij ambiëren het om ze te overtuigen dat het oké is om met je handen te werken en mooie dingen te maken en te bouwen. Deze ambitie krijgt onder meer vorm in de drie matchinglokalen, waar ambassadeurs uit de sector inspirerende verhalen vertellen over hun werk, de mogelijkheden en de opleidingen. Het publiek bestaat uit leerlingen van ROC's, VMBO's en het Praktijkonderwijs. We werken hierbij nauw samen met ROC's verschillende platforms zoals het Leerwerkloket, UWV en het ministerie van OC&W.

FILMZAAL EN KANTOREN

Op de begane grond van de Baarnse vleugel bevindt zich de filmzaal. Deze zaal wordt gerestaureerd en straks gebruikt voor educatieve programma's. In het weekend is er volgens een cineac formule een doorlopend programma over de vier thema's, het paleis en zijn bewoners. Verder komen er op de begane grond en de eerste verdieping kantoren voor de staf, rondleiders, vrijwilligers en zzp'ers.

"Leer kinderen dat het oke is om met je handen te werken en toffe dingen te bouwen."

HET PARK

VERWONDERING, ONTSPANNING EN ONTDEKKING

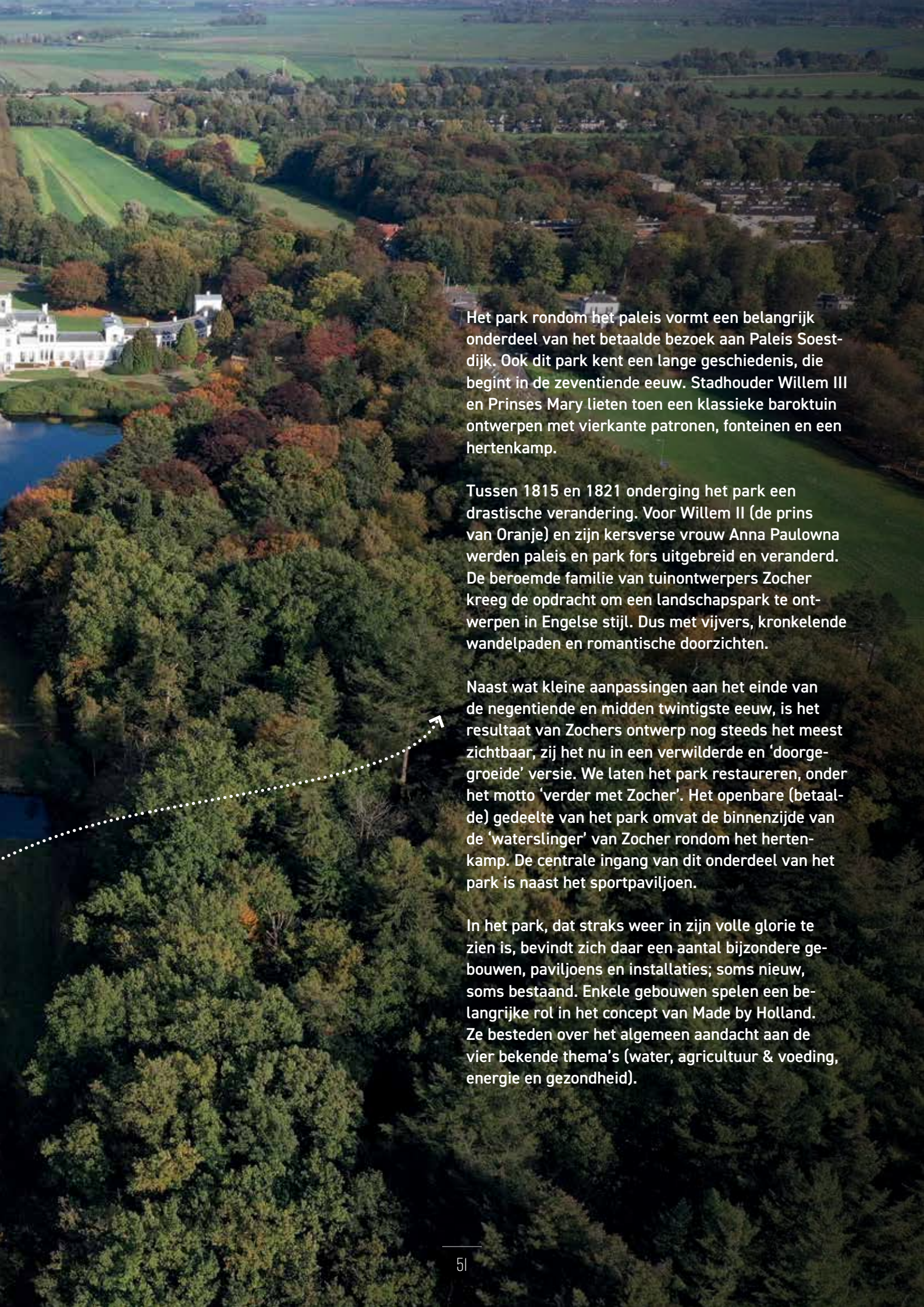

Het park rondom het paleis vormt een belangrijk onderdeel van het betaalde bezoek aan Paleis Soestdijk. Ook dit park kent een lange geschiedenis, die begint in de zeventiende eeuw. Stadhouder Willem III en Prinses Mary lieten toen een klassieke baroktuin ontwerpen met vierkante patronen, fonteinen en een hertenkamp.

Tussen 1815 en 1821 onderging het park een drastische verandering. Voor Willem II (de prins van Oranje) en zijn kersverse vrouw Anna Paulowna werden paleis en park fors uitgebreid en veranderd. De beroemde familie van tuinontwerpers Zocher kreeg de opdracht om een landschapspark te ontwerpen in Engelse stijl. Dus met vijvers, kronkelende wandelpaden en romantische doorzichten.

Naast wat kleine aanpassingen aan het einde van de negentiende en midden twintigste eeuw, is het resultaat van Zochers ontwerp nog steeds het meest zichtbaar, zij het nu in een verwilderde en 'doorgegroeide' versie. We laten het park restaureren, onder het motto 'verder met Zocher'. Het openbare (betaalde) gedeelte van het park omvat de binnenzijde van de 'waterslinger' van Zocher rondom het hertenkamp. De centrale ingang van dit onderdeel van het park is naast het sportpaviljoen.

In het park, dat straks weer in zijn volle glorie te zien is, bevindt zich daar een aantal bijzondere gebouwen, paviljoens en installaties; soms nieuw, soms bestaand. Enkele gebouwen spelen een belangrijke rol in het concept van Made by Holland. Ze besteden over het algemeen aandacht aan de vier bekende thema's (water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid).

DE PAVILJOENS

Tijdens zijn wandeling door het Zocher-park komt de bezoeker een aantal gebouwen, tijdelijke paviljoens en installaties tegen. Deze vormen een essentieel onderdeel van het concept van Made by Holland: op een interactieve, onverwachte en verrassende manier besteden ze aandacht aan de thema's water, agricultuur & voeding, energie en gezondheid.

Referentiebeeld

1. Parade
2. Watertoren
3. Oranjerie: entree en vertrek
4. Paleis: Praktijk
5. Paleis: Podium / Historie
6. Paleis: Platform
7. Wilhelminachalet
8. IJskelder
9. Amfitheater
10. Sportpaviljoen / speelhuisje / zwembad
11. Kunstinstallatie hertenkamp
12. Tijdelijk paviljoen hertenkamp
13. Kunstinstallatie hertenkamp
14. Eiland
15. Kunstinstallatie Engelse tuin
16. Waterwerk
17. Nieuwe Kassen

2 WATERTOREN

In een van de oudste watertorens van Nederland besteden we aandacht aan duurzame energie. Immers, de pomp in de toren die ervoor zorgde dat de fonteinen in het zeventiende-eeuwse park van Paleis Soestdijk spoten, werd aangedreven door een windmolen op het dak. Een mooie aanleiding om in het gebouw een experience te maken over onze uitdagingen met duurzame energie en de belangrijke rol die Nederland daarin speelt.

7 WILHELMINACHALET

Het speelhuisje van de jonge prinses Wilhelmina zullen we verhuren voor private dining en kleine vergaderingen.

8 IJSKELDER

Eenmaal binnen het betaald gebied vervolgt de bezoeker zijn wandeling naar de ijskelder. Zo'n gebouw is geen uniek verschijnsel op landgoederen, maar de ijskelder van Paleis Soestdijk is wel een van de grootste in Nederland. In de winter werd er ijs uit de vijver gezaagd dat via de bovenzijde in de kelder werd gestort. In de zomer werd het ijs gebruikt om het voedsel goed te houden. Het is daarom niet meer dan logisch dat we in deze kelder aandacht besteden aan ons hedendaags voedsel, de toekomst van voeding en hoe Nederland daaraan met innovaties bijdraagt. Net als de watertoren nodigt deze ruimte uit om daar een spannende escaperoom-achtige experience te maken.

Referentiebeeld: John Grade, Reservoir

Referentiebeeld:
Louisville, Waterfront Park

9 NIEUW: AMFITHEATER/ EVENEMENTENVELD

In de 'oksel' van de vijver realiseren we een natuurlijk amfitheater. Het publiek kan daar in de zomer genieten van voorstellingen en concerten op de vijver. Achter deze locatie ligt een groot weiland dat we kunnen bestemmen voor grotere evenementen en concerten.

10 SPORTPAVILJOEN/ SPEELHUISJE/ ZWEMBAD

Het sportpaviljoen krijgt een aantal functies: verzamelplek voor begeleide boswandelingen, informatiepunt over flora en fauna, een centrale toilettengroep voor het park én een speelweide voor kinderen (samen met het speelhuisje). Ook komt er een horecapunt met een beperkt assortiment. Naast het sportpaviljoen bevindt zich een zwembad van 25 meter. Dat is een prachtige locatie voor een spannend bezoek 'onderwater' voor het hele gezin.

11 NIEUW: HERTENKAMP KUNSTINSTALLATIE & TIJDELIJK PAVILJOEN

Omdat we de watercirkel van Zocher en het pad daarnaast gaan restaureren, kunnen we het gebied binnen het kanaal openstellen. Hier wandelt de bezoeker langs een eerste installatie. Aan het eind van het weidse hertenkamp komt een tijdelijk paviljoen over energie, de relatie met de natuur, de toekomst van de wereld en de innovatieve Nederlandse bijdragen daaraan.

Referentiebeeld: Diébédo Francis Kéré, Tippet Rise Art Center Pavilion

Rio Tinto Alcan Planetarium

14 NIEUW: EILAND

Via een plankier bereikt de bezoeker het eiland in de vijver; een magische plek waar we, middels een installatie, aandacht besteden aan gezondheid.

15 NIEUW: ENGELSE TUIN

Op de wandeling terug naar het paleis bereikt de bezoeker via het sportpaviljoen het gebied bij de witte brug, de Engelse tuin. Hier komen enkele kleine installaties die aanhaken bij de vier thema's.

16 NIEUW: WATERWERK

Via de Soesterzijde bereikt de bezoeker het eindpunt van de wandeling: het waterwerk aan de voorzijde van het paleis. Dit is een imponerende installatie van water die ook iets vertelt over watermanagement en de toekomstige uitdagingen voor Nederland en de wereld.

17 NIEUW: KASSEN

Voor iedereen te bezoeken, want buiten het betaald gebied, zijn de kassen van Soestdijk. De oorspronkelijke negentiende-eeuwse kassen zijn ruim vijftig jaar geleden verwijderd. Het voornemen is om ze op de oorspronkelijke plek terug te brengen, maar in een hedendaagse versie. Hier wordt het voedsel van morgen gekweekt en getoond.
In een ernaast gelegen kas verwerken koks de opbrengst uit deze kweekkassen in het menu van het restaurant. Conform onze duurzaamheidsambitie wordt het afval van het restaurant circulair ingezet als 'voeding' voor de kweekkas.

Landingsplek voor innovatief en ondernemend Nederland

Door de ogen van een ondernemer

Paleis Soestdijk is de plek waar mensen met een idee of uitvinding naartoe gaan. Er zijn instellingen gevestigd zoals de Nederlandse Orde van Uitvinders, het Octrooicentrum, nlgroeit en stichting Climate Opportunities die mensen met een goed idee verder kunnen helpen. Geen Startup Delta, geen universitaire incubator, maar een plek waar ambachtelijke innovatie wordt herkend en erkend. Waar prototypes worden gemaakt en uitvindingen gepresenteerd. En waar mensen met een goed idee in contact komen met anderen die hen verder helpen: investeerders, financiers, kenners en coaches.

Paleis Soestdijk is dé plek waar Nederland wordt gepresenteerd. Het ministerie van Economische Zaken gebruikt Soestdijk, samen met buitenlandse ambassades, topsectoren en universiteiten, als plaats om delegaties te ontvangen en Nederlandse handelswaar en vindingen te presenteren. De formule van Paleis Soestdijk is een succes, omdat het een onafhankelijke plek is, waar iedereen vrijuit kan spreken en alle Nederlandse bedrijven zich op voet van gelijkwaardigheid kunnen presenteren. Er is ruimte voor besloten ontmoetingen en vertrouwelijke gesprekken. Paleis Soestdijk is het brandpunt van kennis en ambitie, maar nodigt ook uit tot rust, reflectie en vertrouwelijkheid. Iedereen weet dat het een eer is om naar Soestdijk te gaan. Als je uitgenodigd wordt op Paleis Soestdijk, dan ben je een eregast. Dan weet je dat jouw gastheren er echt toe doen. Het is een soort Camp David of Vredespaleis van de economie.

Brandpunt van kennis en ambitie

Paleis Soestdijk is een plek waar kansen worden gecreëerd en goede ideeën beloond. Banken als bijvoorbeeld ABN AMRO en Triodos, maar ook grote particuliere investeerders hebben zich verbonden aan Soestdijk en worden er in contact gebracht met hun klanten en investeringsmogelijkheden van de toekomst. De landelijke uitvindersdag heeft plaats op Soestdijk, maar ook de uitreiking van de FD Gazellen Award en de onthulling van de MKB Top-100. De Nieuwjaarsborrel van het VNO-NCW wordt na vijftig jaar verplaatst naar Soestdijk en de VSNU gebruikt het paleis als ontvangstlocatie voor internationale academische delegaties.

Paleis Soestdijk is een proeftuin en etalage van Nederland als duurzaam land. Drie eeuwen geleden was het landgoed een

volledig circulaire economie waar energie en voedsel duurzaam werden geproduceerd en gebruikt. Onder leiding van een groep van de beste Nederlandse experts is in 2019 een plan gemaakt voor het eerste klimaatneutrale paleis van Europa. Dat is niet alleen een kwestie van techniek, maar ook van het experimenteren met regels en procedures. Dankzij het Nederlandse poldermodel konden er zonnepanelen worden ontwikkeld die wél op een monument kunnen worden geplaatst. Er konden ruiten worden gemaakt die energie opwekken. En varkentjes konden er het bos onderhouden zonder dat dit als 'agrarische bestemming' werd aangemerkt. De bekendmaking van de Duurzame Top-100 heeft elk jaar plaats op Soestdijk en RTL Z zendt vanuit het paleis een serie portretten van duurzame ondernemers uit.

Als bezoeker van bovenstaande evenementen toon je je uitnodiging aan een van de medewerkers in het welkomstpaviljoen van Soestdijk, de Oranjerie. Vervolgens loop je naar het entreepaviljoen achter het paleis. Aan de speciale congresbalie schrijf je je in en ontvang je de congrestas. Je geeft je jas af en gaat via de ingang van het paleis naar de Soester vleugel. Je kijkt even binnen in de oude porselein-, glas- en zilverkamers.

Daar geniet je van alle bijzondere nieuwe ontwerpen door studenten van verschillende Nederlandse academies. In de Soester vleugel word je ontvangen met een kop koffie en praat je met vele bekenden.

Hier wordt vooruitgang gestimuleerd en talent herkend en optimaal benut.

Het congres begint met een plenaire sessie in het auditorium, waar je door de ramen het vele groen van het park ziet. Na de lunch bezoek je de tentoonstelling op de tweede verdieping en check je in bij het hotel op de Parade. Na het middagprogramma in de verschillende break-out rooms loop je via een aantal paviljoens in het park naar het sportpaviljoen waar op en rond het terras de borrel plaatsheeft. Na een korte pauze in je hotelkamer is het tijd voor het diner dat in maar liefst vier historische stijlkamers van het paleis geserveerd wordt.

En dan lekker slapen, gewoon aan de overkant. Na een heerlijk ontbijt in de brasserie is het weer tijd voor kantoor.

OVER ONS

In 2004 zocht het Rijksvastgoedbedrijf in opdracht van het kabinet naar een nieuwe bestemming voor Landgoed Paleis Soestdijk. Omdat Paleis Soestdijk sinds 2004 na het overlijden van Prins Bernhard en Prinses Juliana niet meer werd bewoond, was het zaak een passende bestemming te vinden voor dit rijksmonument.

Na een uitvoerige, landelijke selectieprocedure met meer dan 120 gegadigden, werd MeyerBergman Erfgoed Groep met het plan Made by Holland, verkozen als trotse, toekomstige eigenaar van het landgoed. Op 20 december 2017 vond de overdracht plaats van Paleis Soestdijk.

MeyerBergman Erfgoed Groep werkt aan integrale herbestemmings- en herontwikkelingsopgaven, zodat deze bijzondere erfenis doorgegeven wordt aan volgende generaties. Voorbeelden hiervan zijn naast Paleis Soestdijk, de Westergasfabriek in Amsterdam of Buitenplaats Doornburgh te Maarssen.

Deze publicatie is een nadere uitwerking van het bidbook Made by Holland dat in 2016 is verschenen. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Er is geprobeerd om zo goed mogelijk bronnen en rechthebbenden van foto's en illustraties te vinden en te vermelden.

Voor meer informatie over deze publicatie en het plan:

Paleis Soestdijk | Made by Holland
Frans van der Avert, directeur: f.vanderavert@paleissoestdijk.nl
Anne Schaepman, adjunct directeur: a.schaepman@paleissoestdijk.nl

© Paleis Soestdijk | Made by Hollland
Vormgeving: Maad in Holland • Drukwerk: Segers Drukkerij

Editie november 2019

MeyerBergman
Erfgoed Groep

PALEIS SOESTDIJK

Wij zijn sinds 12 dagen ingetrokken in het prachtige landgoed dat de Hollandse Staten Willem hebben geschonken en waar we zeer gelukkig zijn. De lucht is droog en heel gezond, en het is een heerlijke plaats, dat geldt zowel voor het huis als voor de bossen en de omgeving, en in het geheel is het landgoed fraai en plezierig om te vertoeven.

Anna Paulowna aan haar broer, grootvorst Constantijn, mei 1818

PALEIS **SOESTDIJK**

Amsterdamsestraatweg 1
3744 AA, Baarn
+31 (0)35 541 28 41

www.paleissoestdijk.nl